[illegible]

መስከረም

- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት
  - የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ
- ህጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ-ማርክሲስት ደባ
  - የመንግሊ ሪቪውና የበረከተአብ ፀረ-ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት
- ድንበርዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና የኋላቀር አገሮች ሁኔታ
- ባህልና አብዮታችን

የማርክሲስት ሌኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት
ቅጽ 3 ቁጥር 10
መስከረም 1975

መስከረም

ቅጽ 3 ቁጥር 10
መስከረም 1975

ማርክሲስት ለኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ማውጫ

ገጽ

- የዝግጅት ገጽ 3
- ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (*IMF*)—የወል የእጅ አዙር ቀኝ አገዛዝ መሣሪያ 11
  —ለገሠ ለማ (ዶ/ር)
- ሕጋዊ ምርምሮችና አመለካከቶች ሕግና ዕድገት (ክፍል ፩) 35
  —ለማ ጉተማ
- በቀይ ካባ ሽፋን የሚከናወን ፀረ ማርክሲስት ደባ የመንዝሊ ሪቪውና የበረከተአብ ሀብተሥላሴ ፀረ ኢትዮጵያ አብዮት ኅብረት 48
  —እምሃ መለሰ
- ድንበር ዘለል የገንዘብ ድርጅቶችና (ባንኮች) የኋላቀር አገሮች ሁኔታ 64
  —ላቀው ዓለሙ (ዶ/ር)
- ባህልና አብዮታችን 80
  —አያልነህ ሙላት
- በሶሻሊስት አገሮች ላይ የሚካሔድ የኢምፔሪያሊዝም ደባ —አንዳንድ ገጽታዎች 90
  —ጳውሎስ ደኪን

በኢሠፓአኮ ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ

አድራሻ
የፖስታ ሣጥን ቁጥር — 80001
የስልክ ቁጥር — 113000

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF)

—የወል የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያ

—ለገሠ ለማ (ዶ/ር)

የዘመኑ ኢምፔሪያሊዝም አንድ ዋና ገጽታ ከኢምፔሪያሊስቱ ሥርዓት የተላቀቀውን የዓለም ክፍል መልሶ ለመያዝና በኢምፔሪያሊዝም የብዝበዛ መረብ ውስጥ የሚገኘውን የዓለም ክፍል ደግሞ በዚሁ አኳኋን እንዲቆይ ለማድረግ ያለው ከፍተኛ ፍላጐት ነው። ለዚህ ዓላማውና በተለይም በኋላ ቀር አገሮች ሕዝቦች ላይ የሚያካሂደውን ብዝበዛ ለመቀጠል ፣ ኢምፔሪያሊዝም የዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓትን እንደመሣሪያ ይጠቀምበታል። ጃክ ውዲስ ስለእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ በጻፈው መጽሐፉ ውስጥ እንደገለጸው እንደዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (International Monetary Fund – IMF) ዓለም ባንክ (IBRD)፣ ዓለም አቀፍ የዕድገት ድርጅት (IDA) እና ዓለም አቀፍ የፊናንስ ኮርፖሬሽን (IFC) የመሳሰሉት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ተቋሞች የኢምፔሪያሊስት ኃይሎች «ታዳጊ አገሮችን በአንድነት እንዲበዘብዙ የሚረዱ «የወል ቅኝ አገዛዝ» ናቸው። ከዋሜ ንክሩማህም እንደዚሁ በእነዚህ ተቋሞች ለታዳጊ አገሮች የሚሰጠውን እርዳታ «የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ ኢኮኖሚያዊ ወጥመድ» በማለት ገልጾታል።[1] ስለዚህ ባንድ በኩል ከኢምፔሪያሊዝም ጋር ባላቸው መተሳሰር ምክንያት፣ በሌላ በኩል ደግሞ ከአብዛኛዎቹ ኋላቀር አገሮች (የሶሻሊስት የእድገት ፈለግን የሚከተሉትንም ጭምር) ጋር በአላቸው ግንኙነት የተነሳ ስለ እነዚህና እነዚህን ስለመሳሰሉት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ድርጅቶች የበለጠ ማወቅ ከኢምፔሪያሊዝም ወጥመድ ላለመግባት ለሚደረግ ጥረት አስፈላጊነቱ አያጠራጥርም።

የዚህ ጽሑፍ ትኩረት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓትን የማቀነባበር ከፍተኛ ኃላፊነት የተጣለበትና በአንዳንድ እካ

ባቢዎች የብሔራዊ መንግሥታት የበላይ « መንግሥት » እየተባለ የሚነገርለት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF) ነው ። ጽሑፉ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን አመሠራረት ፣ ዓላማና ተግባር ከገለጸ በኋላ የገንዘብ ድርጅቱ ከውጥኑ ጀምሮ እንዴት የኢምፔሪያሊዝምን ፣ በተለይም የአሜሪካ ኢምፔሪያሊዝምን ጥቅም ሲንከባከብና ከኋላቀር አገሮች ጋር በሚያደርገው ግንኙነት በእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያነት ሲያገለግል እንደቆየ ለማሳየት ሙከራ ያደርጋል ። በመጨረሻም ጽሑፉ ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓትን በአጠቃላይ እና ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን በተለይ በሚመለከት ረገድ ምን መደረግ እንዳለበት ይጠቁማል ።

አመሠራረት

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የተመሠረተው ከዓለም ባንክ (IBRD) ጋር ባንድ ወቅት ሲሆን ይኸውም እ. ኤ. አ. በ1944* በአሜሪካ ፣ ብሬቶን ውድስ በተባለው ሥፍራ በተደረገው ጉባኤ ነበር ። በዚህ ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ጉባኤ የተሰበሰቡት የአርባ አራት መንግሥታት ተወካዮች ነበሩ ። የጉባኤው ዓላማ በኢኮኖሚ ዝቅጠት እና በጦርነት ሳቢያ ተንኮታኩቶ የነበረውን የዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ሥርዓት መልሶ መገንባት መሆኑ ተገልጾ ነበር ።

አሜሪካና እንግሊዝ በጉባኤው የተሳተፉ ሲሆን ፣ ጉባኤው በተካሄደበት ወቅት ሁለተኛው የዓለም ጦርነት በመካሄድ ላይ ስለነበረ እንደ ፈረንሳይ ያሉ ሌሎች የአውሮፓ አገሮች መንግሥታት ተወካዮቻቸውን የላኩት በስደት ላይ ሆነው ነበር ።

ከኋላ ቀር አገሮች መካከል 19 የላቲን አሜሪካ አገሮች በጉባኤው ሲገኙ ፣ በተጨማሪም አምስት የእስያና ሶስት የአፍሪቃ አገሮች ተገኝተዋል ። በዚህ ጉባኤ ላይ ተወካዮች የነበሩዋቸው ሶስቱ የአፍሪቃ አገሮች ግብጽ፣ ኢትዮጵያና ላይቤሪያ ናቸው ። በጉባኤው ላይ የተካፈሉት ኋላቀር አገሮች በኢምፔሪያሊስት አገሮች ቀጥተኛም ሆነ እጅ አዙር ቁጥጥር ሥር ስለነበሩ የጉባኤውን ሂደት ለመወሰን ሙሉ ነጻነት አልነበራቸውም ። ሌሎች ቅኝ ግዛት የነበሩት የአፍሪቃ ፣ የእስያና የካሪቢያን አገሮች ደግሞ በጉባኤው ላይ ጨርሶ ምንም ዓይነት ቦታ አልተሰጣቸውም ነበር ።

በብሬቶን ውድስ ጉባኤ ላይ አራት የምሥራቅ አውሮፓ አገሮች ማለትም ሶቭዬት ኅብረት ፣ ፖላንድ ፣ ቼኮዝሎቫኪያ እና ዩጎዝላቪያ ተሳትፈው ነበር ። ሆኖም ሶቭዬት ኅብረት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል ላለመሆን ስትወስን፣ ፖላንድ ደግሞ በ1950 በገዛ ፍቃዷ ከድርጅቱ ወጣች ። ቼኮዝሎቫኪያም እንዲሁ በ1954 ከድርጅቱ ለቃ ወጣች ። አሁን በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ውስጥ በአባልነት የሚገኙት የምሥራቅ አውሮፓ ሶሺያሊስት አገሮች መሥራች አባል የሆነችው ዩጎዝላቪያ ፣ በ1972 ድርጅቱ ውስጥ የገባችው ሩማንያ እና ከጥቂት ወራት በፊት አባል የሆነችው ሀንጋሪ ብቻ ናቸው ። ቻይና የድርጅቱ መሥራች አባል ብትሆንም በድርጅቱ ውስጥ የነበራትን መቀመጫ ከ1949 እስከ 1980 የያዘው የታይዋን መንግሥት ተወካይ ነበር ። ከዚያ ወዲህ ግን የቻይና ሕዝባዊት ሪፐብሊክ በድርጅቱ ውስጥ ታይዋንን ተክታለች ። የሶሻሊስት አገሮች በድርጅቱ ውስጥ ላለመሳተፍ የሚያቀርቡት አንድ ዋና ምክንያት የድምጽ አሰጣጡ ሥርዓት አባላት ባላቸው ኮታ መጠን ላይ የተመሠረተና የተዛባ በመሆኑ እና ይህም የድምጽ አሰጣጥ ሥርዓት በተለይ ዋና ዋና ውሳኔዎችን በሚመለከት ለአሜሪካ ድምጽን በድምጽ የመሻር መብት የሚሰጥ በመሆኑ ነው።ከሌሎች ዋና ዋና ምክንያቶች መካከል ደግሞ አባላት ማንኛውንም ድርጅቱ የሚጠይቃቸውን የኢኮኖሚ መረጃዎች፣ያላቸውን

---

* በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የተጠቀሱ ዓመተ ምህረቶች እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር ናቸው ።

የወርቅና የውጪ ምንዛሪ መጠንም ሳይቀር፣ በየጊዜው ለድርጅቱ የማቅረብ ግዴታ ያለባቸው መሆኑና የወርቅና የውጪ ምንዛሪ መዋጮም በአሜሪካ እንዲቀመጥ ግዴታ መኖሩ ፣ እንዲሁም አባል አገሮች ከድርጅቱ ብድር ለማግኘት ከቡርዧ የኢኮኖሚ አመለካከት የሚመነጩ ግዴታዎችን እንዲያሟሉ መጠየቃቸው ይገኙባቸዋል ።[2] በአጠቃላይ ድርጅቱ በኢምፔሪያሊዝም ኃይሎች ቁጥጥር ሥር የወደቀ በመሆኑ ሶሻሊስት አገሮች በድርጅቱ እንቅስቃሴ ሙሉ ተሳትፎ ሊኖራቸው አልቻለም ። ይህን ጉዳይ ወደፊት የምንመለስበት ይሆናል ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሥራውን የጀመረው በ1947 ሲሆን በወቅቱ 49 አባል አገሮች ነበሩት ። ካፒታሉም ስምንት ቢሊዮን የአሜሪካ ዶላር ያህል ነበር። በ1981 የድርጅቱ አባል አገሮች ቁጥር 141 ሲሆን ፣ ከነዚሁ በመዋጮ ያገኘው ገንዘብ ብቻ ድርጅቱ ሥራውን ሲጀምር ከነበረው ካፒታል ጋር ሲነጻጸር አሥር እጅ ያህል አድጓል ።[3]

የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል ባለመሆናቸው በጉልህ የሚታወሱ በመልማት ላይ ያሉ አገሮች ኩባ ፣ አንጐላና ሞዛምቢክ ናቸው ። ኩባ የድርጅቱ መሥራች አባል ብትሆንም በ1964 በገዛ ፈቃዷ ከድርጅቱ ተገለለች ። አንጐላና ሞዛምቢክ ግን ነጻነታቸውን ከተቀዳጁ በኋላ በድርጅቱ ውስጥ ጭራሹንም አልገቡም ። በሌላ በኩል የቬየትናም ሶሻሊስት ሪፑብሊክ ቀድሞ በድርጅቱ ውስጥ በደቡብ ቬየትናም ተይዞ የነበረውን ሥፍራ ስትወስድ ሌሎች እንደ አፍጋኒስታን ፣ ኢትዮጵያ ፣ ካምፑቺያ ፣ ላኦስ ፣ ግሬናዳ እና ኒካራጉዋ ያሉ ሥርነቀል የፖለቲካ ለውጥ የተካሔደባቸው አገሮች ግን አባልነታቸው እንደጸና ቆይቷል ።[4] አንድ አገር በሌሎች በኢምፔሪያሊዝም ቁጥጥር ሥር በሚገኙ ሁለት ዓለም አቀፍ የገንዘብና የፊናንስ ተቋሞች ፣ ማለትም በዓለም ባንክና በዓለም አቀፍ የዕድገት ድርጅት ውስጥ ለመሳተፍ በቅድሚያ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል መሆን ይኖርባታል ። ስለዚህ እንደኩባ ፣ አንጐላና ሞዛምቢክ ያሉ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል ያልሆኑ አገሮች የዓለም ባንክና ዓለም አቀፍ የዕድገት ድርጅትም አባል አይደሉም ።

ዓላማና ተግባር

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሁለት ዓበይት ተግባራትን እንደሚያካሂድ ይገልጻል ። የመጀመሪያው ተግባር የውጪ ምንዛሪ ዋጋንና ክፍያን የሚመለከቱ መመሪያዎችን ማውጣትና የወጡትን መመሪያዎች አባል አገሮች በተግባር መተርጐማቸውን መከታተልና መቆጣጠር ሲሆን ፣ ሁለተኛው ደግሞ አባል አገሮች እነዚህኑ መመሪያዎች ለመከተል ይችሉ ዘንድ የሚያስፈልጋቸውን የገንዘብ ዕርዳታ መስጠት ነው። ለዚህ የሚያስፈልገው የገንዘብ ምንጭም ባብዛኛው የሚገኘው ከአባል አገሮች መዋጮ ነው። ድርጅቱ እነዚህን ተግባራት በማካሔድ ሲቋቋም በጸደቀው ስምምነት ላይ የተገለጹት ዓላማዎች ግባቸውን እንዲመቱ ለማድረግ ይቻላል በማለት ይለፍፋል። ድርጅቱ ሲቋቋም በጸደቀው ስምምነት ውስጥ ከተዘረዘሩት ዋና ዋና ዓላማዎችም መካከል ዓለም አቀፍ የገንዘብ ነክ ስምምነትና የአጭር ጊዜ የውጭ ምንዛሪ ክፍያ ሥርዓት እንዲኖር ፣ የዓለም አቀፍ ንግድ እንዲስፋፋና የተመጣጠነ ዕድገት እንዲያሳይ፣ የውጪ ምንዛሪ ዋጋ መዋዠቅ እንዲገታና አባል አገሮች የውጪ ምንዛሪ ችግር ሲያጋጥማቸው ችግሩ ከፍተኛ የኢኮኖሚ ቀውስ ከማስከተሉ በፊት መፍትሔ እንዲገኝለት ማድረግ የሚሉ ይገኙበታል ።[5] በተግባር እንደሚታየው ከሆነ ግን የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ዋና ተግባር ዝቅ ብለን በዝርዝር እንደምንመለከተውና ድርጅቱን በቁጥጥራቸው ሥር ባዋሉት የኢምፔሪያሊ

ስት ኃይሎች አመለካከት ካፒታሊዝምን ከውድቀት ማዳን ፣ የካፒታሊስት ይዞታ በየአገሩ እንደየሁኔታው እንዲያቆጠቁጥና እንዲጠናከር ማድረግ ፣ እንዲሁም የሞኖፖል ካፒታል በውጪ ምንዛሪና በውጪ ንግድ ላይ ያለውን የበላይነት ማጠናከር ነው ።[6]

በብሬቶንውድስ የተመሠረተው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓት ዋና ዋና መርሆዎችና የሥርዓቱ መንኮታኮት

በ1944 በብሬቶን ውድስ ስምምነት የተደረሰበት ሥርዓት በአንድ በኩል በሁለቱ የዓለም ጦርነቶች መካከል በነበረው በታላቁ የኢኮኖሚ ዝቅጠት ጊዜ እንደታየው ዓይነት ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ዋጋ መዋዠቅ እንዳይኖርና በሌላ በኩል ደግሞ የውጪ ምንዛሪ ዋጋ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የተወሰነ ለውጥ እንዲያሳይ የማያስችል በወርቅ ላይ ሙሉ በሙሉ የተመሠረተ የገንዘብ ሥርዓት (GOLD STANDARD) ከሚያስከትለው ችግር እንዲያድን የታቀደ እንደነበር ይነገራል ። እያንዳንዱ የድርጅቱ አባል የገንዘቡን ዋጋ በወርቅ ወይንም በአሜሪካ ዶላር እንዲወስንና የገንዘቡም የምንዛሪ ዋጋ ከ1% በላይ ከፍ ወይም ዝቅ እንዳይል ስምምነት ተደረገ ። ቀደም ሲል ዋጋው ከ5.52 ግሬይንስ የተጣራ ወርቅ ጋር እንዲመዛዘን ተደርጎ የነበረው የኢትዮጵያ ብር ከ40.25 የአሜሪካ ዶላር ሳንቲም ጋርም እኩል እንዲሆን የተደረገው በዚያን ጊዜ ነበር ። አንድ የድርጅቱ አባል አገር የገንዘቡን ዋጋ ሊለውጥ የሚችለው ከፍተኛ የሆነና ለረጅም ጊዜ የቆየ የውጪ ምንዛሪ ገቢ እና ወጪ መጠን አለመጣጣም ችግር ሲደርስበትና ድርጅቱም ይህንኑ ችግር ተገንዝቦ ሲፈቅድለት መሆኑ ስምምነት ተደረሰበት ። ሆኖም አባል አገሩ በተከታታይ የሚያደርገው የገንዘብ ዋጋ ለውጥ ስምምነት ከተደረሰበት የገንዘቡ ዋጋ ከአሥር እጅ በመቶ በላይ ካልሆነ የድርጅቱን ፈቃድ የማግኘት ግዴታ ውስጥ እንዲገባ አልተደረገም ነበር ። በስምምነቱ መሠረት የአሜሪካ ዶላር ይህን ከፍተኛ ሚና እንዲጫወት ሲደረግ ፣ አሜሪካ ለብሔራዊ ባንኳ ለሚቀርብ ለእያንዳንዱ ዶላር በቋሚነት አንዱን አውንስ ወርቅ በሰላሳ አምስት ዶላር ሂሳብ ለመቀየር ቃል ኪዳን እንድትገባ ተደርጎ ነበር ።

ይህ ቃል ኪዳን ፣ ዩናይትድ ስቴትስ ከሁለተኛው ዓለም ጦርነት በኋላ በዓለም በጥንካሬ እጅግ የላቀ ኢኮኖሚና ከካፒታሊስቱ ዓለም ጠቅላላ የወርቅ ክምችት 75 በመቶ ያህል ያላት አገር ከመሆንዋ ጋር ተዳምሮ የአሜሪካን ዶላር ልክ እንደወርቅ እንዲቆጠር አስቻለው።ስለዚህ ሌሎች አገሮች በአሜሪካ ዶላር ክፍያ ሲደረግላቸው ያለማቅማማት በመቀበል የውጪ ምንዛሪም በአሜሪካ ዶላር ያከማቹ ጀመር ። በዚህ አኳኋን አሜሪካ ዶላሯን እያተመች በዓለም ላይ በማስራጨት ከሌሎች አገሮች ጋር በምታደርገው የገንዘብ ክፍያ ግንኙነት አማካኝነት የሚደርስባትን ዴፊሲት ስትሸፍን ቆየች ። እጅግ በጣም ብዙ ዶላሮችን በማሳተም በኮሪያና በቪየትናም የተደረጉትን ዓይነት ኢምፔሪያሊስት ጦርነቶች አካሔደች ። በሌሎች አገሮች የጦር ሠፈሮችን መሠረተች። ወደ ሌሎች አገሮች ካፒታል በማጓጓዝ ሕዝቦችን በዘበዘች ። ከሌሎች አገሮች ጥሬ ዕቃዎችንና ሌሎችንም ሸቀጦች በብዛት ወደ አገሯ ውስጥ አስገባች ። በየአገሩ ለሚገኙ አድኃሪና አጋሯ ለሆኑ ኃይሎችም የወታደራዊ እና የኢኮኖሚ ድጋፍ ሰጠች ። አሜሪካ ይህን ሁሉ በማድረጓ ለምሳሌ በ1970 የነበራት የወርቅ ክምችት ጠቅላላ ዋጋ 11 ቢሊዮን ዶላር ብቻ ሲሆን ፣ በገፍ

ካተመችው ገንዘቧ ውስጥ ከአሜሪካ ውጪ የተከማቸው ጠቅላላ መጠን 53 ቢሊዮን ዶላር ደረሰ ።

በዚህ አኳኋን በአንድ በኩል በዓለም ተቀባይነት ላለው ገንዘብ ያለው ፍላጎት በአፋጣኝ እያደገ ሲመጣ ፣ በሌላ በኩል ደግሞ በወርቅ ያልተደገፈ የአሜሪካን ዶላር በገፍ አትሞ ማስራጨቱ ከቀጠለ የአሜሪካ ዶላር ከፍተኛ ቀውስ ያጋጥመዋል የሚል መሠረት ያለው ፍርሀት ተፈጠረ ። ስለዚህ በአንድ በኩል ይህን ቀውስ ለማስቀረት፣በሌላ በኩል ደግሞ በዓለም ተቀባይነትያለው የገንዘብ እጥረት ለመቋቋም እርምጃ መውሰድ አስፈለገ።ለዚህ ነበር ቀደም ሲል በ1969 ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ስፔሻል ድሮዊንግ ራይት (ኤስ.ዲ.አር.) በተሰኘ ስነድ አማካኝነት ገንዘብ የማግኛ ልዩ መብት እንዲፈጥር ሥልጣን የተሰጠው ። በዚህ ሥልጣን መሠረት ድርጅቱ ዋጋቸው በቢሊዮን የአሜሪካ ዶላር የሚገመቱ ኤስ. ዲ. አር. በልዩ ልዩ ወቅቶች በመፍጠር ተሳታፊ ለሆኑ የድርጅቱ አባል አገሮች ለድርጅቱ በሚያደርጉት መዋጮ መጠን መሠረት ሲያድል ቆይቷል ። በአሁኑ ጊዜ የኤስ. ዲ. አር. ዋጋ የሚመሠረተው በአባላት አገሮች ዋና ዋና ገንዘቦች ዋጋዎች አማካይ ዋጋ ላይ ነው ። በዚህ አኳኋን የሚተመነው ዋጋ ከቀን ወደቀን ልዩነት የሚያሳይ ቢሆንም ፣ በአሁኑ ጊዜ የአንድ ኤስ ዲ. አር. ዋጋ 1.3 የአሜሪካ ዶላር አካባቢ እንደሚዋዥቅ ይታወቃል ። [7]

ይህም ሆኖ አሜሪካ ከሌሎች አገሮችጋር ያላት የገንዘብ ክፍያ ችግር እያደር እየተባባሰ መሔዱን ሳያቆም ቀረ ። በዚህ ምክንያት በ1971 ሶስት ትናንሽ የአውሮፓ ብሔራዊ ባንኮች በአሜሪካ የኢኮኖሚ ሁኔታ እምነት በማጣታቸው በዶላር መልክ አከማችተውት ከነበረው የውጪ ምንዛሪ በከፊል ወደወርቅ እንዲለወጥላቸው ለአሜሪካ ብሔራዊ ባንክ ጥያቄአቸውን አቀረቡ ። ነገር ግን ከአሜሪካ ውጪ የነበረው የዶላር ክምችት አገሪቷ ከነበራት የወርቅ ተቀማጭ እጅግ የበዛ መሆኑን የተገነዘበው የአሜሪካ መንግሥት የተጠቀሱት ብሔራዊ ባንኮች ያቀረቡትን የዶላር ክምችት ወደ ወርቅ ለመለወጥ ከተስማማ ሌሎችም ብሔራዊ ባንኮች የወርቅ ክምችቱ ከማለቁ በፊት ያላቸውን የዶላር ክምችት ወደ ወርቅ ለመለወጥ ይንጋጋሉ በማለት በፍርሀት ተዋጠ ። በዚሁ ሳቢያ በጥቂት ቀናት ውስጥ ማለትም በነሐሴ 1971 ዩናይትድ ስቴትስ በዶላር ለውጥ ወርቅ ላለመስጠት መወሰኗን አሳወቀች ።

በዚህ ዓይነት አሜሪካ ከሌሎች አገሮች የሚቀርብላትን ዶላር ወደ ወርቅ ለመቀየር የገባችውን ቃል ኪዳን በማፍረስ በብሪቶን ውድስ የተመሠረተው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓት እንዲንኮታኮት አደረገች።በዶላር ላይ የደረሰውን ቀውስ ለማስታገስ ይረዳል በማለትም አሜሪካ የገንዘቧን ዋጋ በዚያው ዓመት በ8.6% ፣ ዳግመኛም በ1973 በ10% ዝቅ እንዲል አደረገች ። በዚህ መሠረት በ1971 35 ዶላር የነበረው የአንድ አውንስ ወርቅ ዋጋ በ1973 ወደ 42.22 ዶላር ከፍ አለ ። በዚሁ ወቅት ግን ዶላርን ወደወርቅ ላለመለወጥ የተጣለው እገዳ እንደፀና ቆየ ። [8]

በገንዘቦች መካከል የነበረው ቋሚ የምንዛሪ ዋጋ ሥርዓት እንደፀና ሊቆይ እንደማይችልም ወዲያውኑ ግልጽ እየሆነ መጣ ። አሜሪካና ሌሎች ኢምፔሪያሊስት አገሮች ቋሚ የምንዛሪ ዋጋ ሥርዓትን በማውገዝ የምንዛሪ ዋጋቸው የገበያን ውጣ ውረድ ተከትሎ እንዲለዋወጥ አደረጉ ። ኋላም በ1978 በፀደቀ የድርጅቱ ስምምነት ማሻሻያ መሠረት ማንኛውም አባል አገር የሚስማማውን የምንዛሪ ዋጋ ተመን ሊደነግግ እንደሚችል ተገለጸ ። ይህ ማሻሻያ የአባል አገሮች የምንዛሪ ዋጋ ፖሊሲ የድርጅቱን አላማዎች አለመጻረሩን የመከታተልና የመቆጣጠር መብት ለዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ቢሰጥም ፣ በብሪቶን ውድስ ተመስርቶ

የነበረው ቋሚ የምንዛሪ ዋጋ ሥርዓት በዚህ አኳኋን ተሰረዘ ። በአዲሱ ማሻሻያ መሠረት አንድ አባል አገር የገንዘቡን የምንዛሪ ዋጋ በሌላ አገር ገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ ላይ ፣ ወይንም ቁጥራቸው በርከት ባሉ አገሮች ገንዘቦች (ኤስ. ዲ. አርንም ጨምሮ) የምንዛሪ ዋጋዎች አማካይ ዋጋ ላይ ሊመሠርት፤ ወይንም የገበያን ውጣ ውረድ በመከተል ሊለዋወጥ እንዲችል ተደረገ ። ማሻሻያው በተጨማሪም የወርቅን ኦፊሴላዊ ዋጋ ከመሠረዙም ሌላ አባል አገሮች ለድርጅቱ የሚያደርጉትን መዋጮ በወርቅ እንዲከፍሉ የማይጠየቁ መሆናቸውን አሳወቀ ።[9] በብሬቶን ውድስ የተመሠረተው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓት በዚህ ዓይነት ሲንኮታኮት ፣ የካፒታሊስቱ ዓለም የገንዘብ ቀውስና ወደፊት በስፋት የምንመለከተው የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የኢምፔሪያሊዝም ጥቅም አስከባሪነት እንደቀጠለ ይገኛል ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ስም ስለመገልገሉ

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እንደ አንድ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ልዩ አካል የሚታወቅ ሲሆን ፣ በሁለቱ ድርጅቶች መካከል ያለው ግንኙነትም በ1948 በተፈረመ ውል ላይ የተመሠረተ ነው ። በዚህ ስምምነት መሠረት የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ተወካዮች (ድምጽ የመስጠት መብት ሳይኖራቸው) በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ቦርድ ስብሰባዎች የመሳተፍ መብት አላቸው ። በአንጻሩም የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተወካዮች በተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ጠቅላላ ጉባኤና የኢኮኖሚና የማኅበራዊ ምክር ቤት ስብሰባዎች የመሳተፍ መብት ተሰጥቷቸዋል ። ሆኖም የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እንቅስቃሴ ወይም ፖሊሲ ውስጥ ጣልቃ ሊገባ አይችልም ። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እራሱን የቻለ ድርጅት መሆኑ በስምምነቱ ውስጥ ተገልጿል ። በተባበሩት መንግሥታት ድርጅትና በዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት መካከል የተደረገው ስምምነት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ምንም ዓይነት ግዴታ ውስጥ የማያስገባው ከመሆኑም በላይ የገንዘብ ድርጅቱን በቁጥጥራቸው ሥር ላዋሉት የኢምፔሪያሊስት አገሮች ከፍተኛ ጥቅም አስገኝቶላቸዋል ። ይኸውም በዓለም አቀፍ ድርጅት አማካኝነት ለሚያደርጉት እንቅስቃሴ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅትን ስምና ሥልጣን እንደሽፋን ሊገለገሉበት በመቻላቸው የሚያገኙት ጥቅም ነው ።[10]

አባላት ለድርጅቱ የሚያደርጉት መዋጮ በድምጽ አሰጣጥ ላይ ያለው ወሳኝነት ድርጅቱ በኢምፔሪያሊዝም ቁጥጥር ሥር እንዲውል ስለማድረጉ

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መጠኑ ከፍተኛ የሆነ ገንዘብ በብድር መልክ ከአባል አገሮች የሚያገኝ ቢሆንም ዋንኛው የገንዘብ ምንጩ አባል አገሮች በተወሰነላቸው ኮታ መጠን መሠረት የሚያዋጡት መዋጮ ነው ። ለአንድ አገር የሚደለደለውን ፣ ኮታ (መዋጮ) መጠን የሚወስነውም የአገሩ ብሔራዊ ገቢ መጠን ፣ የውጭ ምንዛሪ ክምችት መጠን ፣ የውጪ ንግድ ሁኔታ ፤ በተለይም የንግዱ ሚዛንና ሌሎችም የኢኮኖሚ ሁኔታዎች በአንድነት ታይተው ነው ።[11] አንድ አባል አገር ለድርጅቱ የሚከፍለው መዋጮ መጠን ደግሞ አባል አገሩ በድርጅቱ ውስጥ ያለውን የድምጽ ጥንካሬ ፣ ከድርጅቱ ሊያገኝ የሚችለውን የብድር መጠንና ድርጅቱ በየጊዜው ከሚያድለው ኤስ.ዲ. አር ከተሰኘው ገንዘብ ማግኛ ልዩ መብት የሚያገኘውን ድርሻ ይወስናል ። ድርጅቱ ካከማቸው ወርቅ በከፊል እንዲሸጥ በተወ

ስነበትም ጊዜ ከወርቁ ሽያጭ የተገኘው ትርፍ ለአባል አገሮች በኮታ መጠን መሠረት እንዲከፋፈል ተደርጓል ። [12]

በ1981 የድርጅቱ ጠቅላላ ኮታ መጠን 59.6 ቢሊዮን ኤስ. ዲ. አር. ፣ ወይንም 77 ቢሊዮን ያህል የአሜሪካ ዶላር ነበር። የኮታ መጠን በአባል አገሮች መካከል ከፍተኛ ልዩነትን ያሳያል ። ለምሳሌ የአሜሪካ ኮታ 12.6 ቢሊዮን ኤስ.ዲ.አር. (ከጠቅላላው 21.2%)ሲሆን የማልዲቭ ደሴቶች ኮታ ግን 1.4 ሚሊዮን ብቻ ነው ። ከአሜሪካ በተጨማሪ መጠኑ ከአንድ ቢሊዮን በላይ የሆነ ኮታ ያላቸው ሌሎች አገሮች የሚከተሉት ናቸው ፡ እንግሊዝ 4.4 ፣ ጀርመን ፌዴራል ሪፑብሊክ 3.2 ፣ ፈረንሳይ 2.9 ፣ ሕዝባዊት ሪፑብሊክ ቻይና 1.8 ፣ ሕንድ 1.7 ፣ ሆላንድ 1.4 ፣ ቤልጂየም 1.3 ፣ አውስትራሊያ 1.2 ፡ ሳውዲ አረቢያ 1.04። እራሳቸውን «አሥሩ ታላላቅ አባላት» እያሉ የሚጠሩት የበለጸጉ ካፒታሊስት አገሮች (ማለትም ፣ አሜሪካ ፣ እንግሊዝ ፣ ምዕራብ ጀርመን፣ፈረንሣይ፣ ጃፓን ፣ ካናዳ ፣ጣሊያን ፣ ሆላንድ ፣ ቤልጂየምና ስዊድን) ድርሻ ከጠቅላላው ኮታ መጠን 55% ነው ። ይህ የኢምፔሪያሊስት አገሮች ቡድን በገንዘብ ድርጅቱ ላይ ወሳኝ የሆነ ተጽእኖ የሚያደርግ ነው ። የገንዘብ ድርጅቱ አባል የሆኑት ሃያ አምስቱ የበለጸጉ ካፒታሊስት አገሮች ከጠቅላላው ኮታ 65% በመካከላቸው ሲከፋፈሉ ፣ የቀሩት 116 አባል አገሮች ድርሻ የተረፈው 35% ነው ። የድርጅቱ አባላት የሆኑት 48 የአፍሪካ አገሮች (ደቡብ አፍሪካን ሳይጨምር) በአንድነት ያላቸው ድርሻ ከጠቅላላው 7% ብቻ ነው ። ኢትዮጵያ ያላት ድርሻ 54 ሚሊዮን ኤስ.ዲ.አር ሲሆን ይህም ከጠቅላላው 0.09% ይሆናል።

እያንዳንዱ አባል አገር በድርጅቱ ውስጥ የሚኖረውን የድምጽ ጥንካሬ የሚወስነው የኮታው መጠን መሆኑ የድርጅቱ የገዥዎች ቦርድ እና የሥራ አስፈጻሚ ቦርድ በኢምፔሪያሊስት አገሮች ቁጥጥር ሥር እንዲውል አድርጎታል ። በመሠረቱ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የበላይ አካል የእያንዳንዱ አባል አገር አንድ ገዥና አንድ ተለዋጭ ገዥ የሚወከሉበት የገዥዎች ቦርድ ነው። እያንዳንዱ የገዥዎች ቦርድ አባል ያለው የድምጽ ጥንካሬ የሚወከለው አባል አገር በድርጅቱ ውስጥ ከያዘው ኮታ ጋር በቅርብ የተያያዘ ነው ። እያንዳንዱ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባል አገር በድርጅቱ ውስጥ 250 መደበኛ ድምጽና ፣ በተጨማሪም ለኮታው ለእያንዳንዱ 100,000 ኤስ ዲ. አር. አንድ ድምጽ አለው ። በዚህ መሠረት ለምሳሌ አሜሪካ 126,326 ወይም ከጠቅላላው 20.10 % ድምጽ አላት ። «አሥሩ ታላላቅ አባላት» የሚባሉት ኢምፔሪያሊስት አገሮች ብቻ በአንድነት ሆነው ከጠቅላላው 51.4% ድምጽ አላቸው ። በዚህ መሠረት በአጠቃላይ በገንዘብ ድርጅቱ የገዥዎች ቦርድ ውስጥ ውሳኔ የመስጠት ሥልጣን በኢምፔሪያሊስት አገሮች እጅ ገብቷል ። [13]

በየዓመቱ አንዴ የሚሰበሰበው የገዥዎች ቦርድ ሥልጣኑን በአብዛኛው ለሥራ አፈጻሚ ዲሬክተሮች በውክልና መስጠቱ ይነገራል ። እንዲያውም እውነተኛ ሥልጣን ባብዛኛው ያለው በሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች እጅ ነው ። የገንዘብ ድርጅቱን የዕለት ተዕለት ተግባሮች የማካሔድ ኃላፊነት ያለበትና 22 አባላት ያሉት የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ቦርድ በድርጅቱ የሥራ አመራር ዲሬክተር ሊቀ መንበርነት በዋሽንግተን ከተማ በየጊዜው እየተሰበሰበ ተግባሩን ያካሂዳል ። በገንዘብ ድርጅቱ ውስጥ ከፍተኛውን ኮታ የያዙት አምስት አባላት ማለትም አሜሪካ ፣ እንግሊዝ ፣ ምዕራብ ጀርመን ፣ ፈረንሣይ እና ጃፓን እያንዳንዳቸው አንድ የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተር ይሾማሉ ። በድርጅቱ ውስጥ በአንደኛ ወይም በሁለተኛ ደረጃ ከፍተኛ አበዳሪ የሆነው አባል አገር (ከላይ ከተጠቀሱት «ከአምስቱ ኃያላን» አንዱ ካልሆነ) አንድ የ

ሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተር ሊሾም ይችላል። በዚህ ደንብ መሠረት ሳውዲ ዓረቢያም አንድ የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተር ሾማለች። ይህ ለሁለት ዓመታት የሚቆይ ሲሆን ሳውዲ ዓረቢያ ከፍተኛ አበዳሪነቱን በአንደኛ ወይንም በሁለተኛ ደ/ኛ ከቀጠለች ከዚያም በኋላ የሚ[illegible]ስ ይሆናል ። ሕዝባዊ ሪፐብሊክ ቻይናም በግሏ አንድ የሥራ አስጻሚ ዲሬክተር የመሰየም ሥልጣን ተስጥቷል ። የተቀሩትን 15 የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ተመሳሳይ ፍላጐት ያላቸው አባል አገሮች በቡድን በመሰባሰብ ለ2 ዓመት ይመርጣሉ ። ልክ እንደገዥዎች ቦርድ ሁሉ በሥራ አስፈጻሚ ቦርድም ውስጥ እያንዳንዱ አባል ያለው የድምጽ ጥንካሬ በገንዘብ ድርጅቱ ውስጥ ካለው ኮታ ጋር የተያያዘ ነው ። [14] በየመንግሥታት የተመረጡት የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች እያንዳንዳቸው 250 ድምጽና በተጨማሪም አገሮቻቸው በድርጅቱ ውስጥ ላላቸው ኮታ ለእያንዳንዱ 100,000 ኤስ.ዲ. አር አንድ ድምጽ አላቸው። ተመሳሳይ ፍላጐት ያላቸው አባል አገሮች በቡድን በመሰባሰብ የመረጧቸው የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮች ደግሞ 250 መደበኛ ድምጽና በቡድን ለመረጡት አገሮች አጠቃላይ ኮታ ለእያንዳንዱ 100,000 ኤስ. ዲ. አር. አንድ ድምጽ አላቸው ። [15]

የድምጽ አሰጣጥን በሚመለከት ፣ ባጠቃላይ አብዛኛውን ድምጽ ያገኘው ሐሳብ ተቀባይነት እንደሚያገኝ የተገለጸ ቢሆንም ፣ በጣም ከፍተኛ ውሳኔዎችን በሚመለከት ግን ከጠቅላላው 75% ወይም 85% የድምጽ ብልጫ ማግኘት ያስፈልጋል ። 85 % የድምጽ ብልጫ የሚያስፈልጋቸው የኮታ መጠን ለውጥን ፣ የውጪ ምንዛሪ ልውውጥን ፣ ለአንድ አባል አገር የተሰጠ የብድር የክፍያ ጊዜ ከገደቡ በላይ እንዲቀጥል ማድረግን ፣ የገንዘብ ድርጅቱን የወርቅ ክምችት አጠቃቀም ፣ የሥራ አስፈጻሚ ዲሬክተሮችን ቁጥር ማሳደግን ፣ ድርጅቱ የሚፈጥረውን ኤስ.ዲ.አር ዋጋ መወሰንና በአባላት መካከል ማከፋፈልን የሚመለከቱ ከፍተኛ ጉዳዮች ናቸው ። የ85% የድምጽ ብልጫ ሕግ ዋነኛ ባሕርይ ከጠቅላላው ድምጽ ከ20% በላይ ያላት አሜሪካ በተናጠል ወሳኝ ጉዳዮችን በሚመለከት ረገድ ድምጽን በድምጽ ለመሻር መቻሏ ነው ። [16]

እስካሁን ድረስ የገንዘብ ድርጅቱ ሥራ አስኪያጅ በመሆን የሚሠሩት የምዕራብ አውሮፓ ዜጐች መሆናቸውና በዚሁ አኳያ የዓለም ባንክ ፕሬዚዳንት በመሆን ደግሞ የሚሠሩት የአሜሪካ ዜጐች መሆናቸው በቋሚነት ሲሠራበት ቆይቷል ። እስከሁን ድረስ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሥራ አስኪያጅ በመሆን የሠሩት የቤልጂጉ ካሚይጊት (1946—51) ፣ የስዊድኑ ኢቫር ሩት (1951—56) ፣ አሁንም የስዊድኑ ፔር ያኮብሰን (1956—63) ፣ የፈረንሣዩ ፒየር ፓውል ሽቫይትሠር (1963—73) የሆላንዱ ዮሃንስ ቪተፈን (1973—78) እና የፈረንሣዩ ዣክ ደ ላሮዜየር (ከ1978 ጀምሮ እስካሁን ድረስ) ናቸው ። የዓለም አቀፍ ገንዘብ ድርጅት ምክትል ሥራ አስኪያጅ ሆኖ የሚሠራው ሰው ደግሞ ሁል ጊዜም የአሜሪካ ዜጋ መሆኑ ድርጅቱ በአሜሪካ ኢምፔሪያሊዝም ቁጥጥር ሥር መዋሉን በበለጠ ያረጋግጣል ። [17]

የድርጅቱ የብድር አስጣጥ ሁኔታና የሚያስከትላቸው ከቡርዧ ርዕዮተ ዓለም ጋር የተገናዘቡ ግዴታዎች

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በሚሰጠው የብድር ዓይነት ብዛት የታወቀ ሲሆን ፣ ተበዳሪዎችን ከሚያስገባቸው ግዴታዎች አንጻር የሚከተላቸው አጠቃላይ መርሆች እንዳሉት ይገልጻል ። አንድ አባል አገር ከድርጅቱ የሚወስደው ብድር ለድርጅቱ ካዋጣው መዋጮ ከ25% እስካልበለጠ ድረስ ምንም ዓይነት ግዴታ እንዲገባ አይጠየ

ቅም ። ሌላ ተጨማሪ የኮታውን 25% ያህል ብድር ለማግኘት የፈለገ አገር ግን ከሌሎች አገሮች ጋር ያለውን የገንዘብ ክፍያ ሚዛን መዛባት ችግር ለመወጣት«በቂ ጥረት»እንደሚያደርግ የሚያሳይ የኢኮኖሚ መርሐ ግብር (ፕሮግራም) ለገንዘብ ድርጅቱ ማቅረብ አለበት ።

ከዚህ ውጭ የሚገኙ ብድሮች ግን የተወሰኑ ግዴታዎችን ያስከትላሉ ። ይህም ማለት አንድ አባል አገር ብድሩን ሊያገኝ ይችል ዘንድ በድርጅቱ ተቀባይነት ያለው የአንድ ወይንም የሁለት ዓመት «የማስተካከያ» ፕሮግራም ("Stabilization" Programme) እና ከዚሁ ጋር አብሮ የሚሔድ የ«ተግባር መመዘኛ » («performance Criteria») ወጥቶ በሥራ ላይ እንዲውል ይደረጋል ። በብድር ጠያቂውና በገንዘብ ድርጅቱ መካከል የዚህ ዓይነት ስምምነት የሚደረሰው ከብዙ መደራደር በኋላ ሲሆን ፣ የገንዘብ ድርጅቱ በስምምነቱ አማካኝነት በተበዳሪው አገር ላይ የሚያደርገው ተጽዕኖ ጥንካሬ ተበዳሪው አገር ካለበት ችግር ጋር የሚመጣጠን ይሆናል ። ይህም ማለት ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ችግር ደርሶበት የገንዘብ ድርጅቱን ብድር ክፉኛ የሚፈልግ አገር የራሱን የፖለቲካና የኢኮኖሚ ፖሊሲ ነድፎ በተግባር ከመተርጐም መብቱ አብዛኛውን ወይንም ሙሉ በሙሉ ለዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አሳልፎ ለመስጠት ይገደዳል ማለት ነው። ተበዳሪው አባል አገር በተግባር ለመተርጐም የተስማማባቸው ፖሊሲዎች በመርሐ ግብር ደብዳቤ (Letter of Intent) ውስጥ በዝርዝር እንዲገለጹ ይደረጋል ። ስምምነት ላይ እንደተደረሰም የተፈቀደው ብድር የሚሰጠው ባንድነት ተጠቃልሎ ሳይሆን በተጠባባቂነት አሠራር (Stand by Arrangement) መሠረት በየጊዜው ተከፋፍሎ ይሆናል ። የገንዘብ ድርጅቱ ወደተበዳሪው አገር በየጊዜው የኤክስፐርቶቹን ቡድን በመላክ ስምምነት ላይ የተደረሰበት የተግባር መመዘኛ መሟላት አለመሟላቱን ያረጋግጣል ። በቡድኑ አስተሳሰብ ተበዳሪው አገር የተግባር መመዘኛውን ያላሟላ ሆኖ ሲገኝ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለአባል አገሩ ሊሰጥ የተስማማውን ብድር ሰጥቶ ሳይጨርስ በመሀል እንዲቋረጥ ያደርግና ፣ ብድሩ እንዲቀጥልለት ከፈለገ ሌላ የ«ማስተካከያ» ፕሮግራም መደራደር የሚያስፈልግ መሆኑን ለአባል አገሩ ይገልጽለታል ። አዲሱ«ማስተካከያ» ፕሮግራምም ቀደም ሲል ስምምነት ተደርሶበት ከነበረው ይልቅ የአባል አገሩን ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ መብት ለገንዘብ ድርጅቱ በይበልጥ አሳልፎ የሚያስጥ ይሆናል ።[18]

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በክፍያ ሚዛናቸው ላይ ዴፊሲት ለደረሰባቸው አገሮች መፍትሔ ይሆናል ብሎ የሚያቀርበው የ«ማስተካከያ» ፕሮግራም ከአገር ወደ አገር የሚለያይ ቢሆንም በአጠቃላይ የሚከተሉትን ያቅፋል ።

— የዋጋ ንረት መከላከያ (Anti-Inflaitionary) ፕሮግራም ፤

ይህም የሚከተሉትን ያጠቃልላል

- የባንክ ብድርን መጠን መግታት ፣ የወለድ መጠንን ማሳደግ ፤
- የመንግሥት ዴፊሲት መጠንን መግታት (በተለይም ለማኅበራዊ አገልግሎት የሚውል የመንግሥት ወጪን መቀነስ)
- መንግሥታዊ የኢኮኖሚ ቁጥጥርን ማላላትና የመንግሥት ድርጅቶች የሚያስከፍሉትን ዋጋ መጨመር ፤
- በፍጆታ ሸቀጦች ላይ የሚደረገውን የዋጋ ድጐማ ማስቀረት ፤
- በመንግሥት ሥልጣን ሥር እስከሆነ ድረስ ምንዳ እንዳይጨምር ቁጥጥር ማድረግ ፤
- የዋጋ ቁጥጥርን ማስቀረት ።

— ለውጪ ካፒታሊስቶች አመቺ ሁኔታን መፍጠር ፤

—የውጪ ምንዛሪንና የገቢ ንግድን ቁጥጥር ማስቀረት ወይም ቁጥጥሩን ማላላት ፤
—የገንዘብን የምንዛሪ ዋጋ መቀነስ ። [19]

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መፍትሔ ብሎ የሚያቀርበውን ፕሮግራም «ሳይንሳዊ» መሠረት እንዳለውና እራሱንም ለአባል አገሮች የቴክኒክ ዕርዳታ በማበርከት ተግባር ላይ ብቻ የተሰማራ ፣ የማያዳላና ገለልተኛ እንደሆነ አድርጐ ያቀርባል። ሆኖም የድርጅቱ እንቅስቃሴ በሚገመገምበት ጊዜ በግልጽ የሚታየው የዚህ ተቃራኒ ነው ። በ1980 በአሩሻ ታንዛኒያ ፣ ስለ «ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓትና ስለአዲሱ ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት»ተደርጐ የነበረው ጉባኤ ያሳለፈው ውሳኔ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ኢሳይንሳዊነት ፣ አድልዎ አድራጊነትና ገለልተኛ አለመሆን በጠንካራ ቃላቶች በትክክል ያመለክታል ።

እንደ ጉባኤው ትክክለኛ አስተያየት የገንዘብ ድርጅቱ ሳይንሳዊ አይደለም ። ኋላቀር አገሮችን በዕድገት ሂደታቸው ውስጥ የገንዘብ ክፍያ ችግር ማጋጠሙ በአገር ውስጥና በዓለም አቀፍ ደረጃ ካለው የኢኮኖሚ ልዩ ልዩ ክፍሎች አደረጃጀት አንጻር ሲታይ የማይቀር መሆኑ ግልጽ ነው ። ነገር ግን የገንዘብ ድርጅቱ እንደመፍትሔ አድርጐ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች ኋላቀር አገሮች በዕድገት ሂደታቸው ውስጥ የሚያጋጥማቸውንም ሆነ የገቢ ንግዳቸው ዋጋ በመናሩና ከወጪ ንግዳቸው የሚያገኙት ገቢ በመቀነሱ ምክንያት የሚደርስባቸውን ያልታሰበና ድንገተኛ የሆነ የውጭ ምንዛሪ ክፍያ ዴፊሲት ችግር ለመቋቋም የታቀዱ አይደሉም ። እነዚህን ጉዳዮች የሚመለከቱ አሁን ያሉት ሁኔታዎች የገንዘብ ድርጅቱ ሲቋቋም ከነበሩት ሁኔታዎች ጋር ሲነጻጸሩ ከፍተኛ ልዩነት ያላቸው ሆነው ሳለ ፣ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የኋላቀር አገሮችን የኢኮኖሚ ችግሮች በገንዘብ ነክ ፖሊሲ ብቻ ሊቃለሉ እንደሚችሉ ፣ ጊዜአዊ ሁኔታዎች አድርጐ መቁጠሩን እንደቀጠለ ነው ። [20] የኋላቀር አገሮች ችግር የውጪ ምንዛሪ እጥረትን ብቻ የሚመለከት ሳይሆን ከዚያም በላይ መሠረታዊ የሆኑ ዓለም አቀፍ የንግድ ግንኙነቶችን ፣ የቴክኖሎጂ ስርጭትን ፣ ወዘተ . . . የሚጨምር መሆኑን ለመገንዘብ ያለመፈለግ የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ትልቁና ዋናው ድክመቱ ነው ።

የገንዘብ ድርጅቱ ገለልተኛ ስላለመሆኑና በቡርዧ ርዕዮተዓለም ስለመበከሉ የአሩሻው ጉባኤ የሰጠውን አስተያየት ከማየት በፊት ድርጅቱ መፍትሔ ለሚላቸው አንዳንድ ሃሳቦች ሳይንሳዊ መሠረት ብሎ የሚያቀርባቸውን አስተሳሰቦች መመልከት አስፈላጊ ነው። በአንድ አገር ውስጥ የዋጋ ንረት መኖር የወጪ ንግድን የሚያዳክምና የገቢ ንግድን የሚያበረታታ በመሆኑ የአገሩን የውጭምንዛሪ ክፍያ ችግር የማባባስ አዝማሚያ ያለው መሆኑ የታወቀ ነው ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትም የውጪ ምንዛሪ ክፍያ ችግርን ለማቃለል ያስችላል በሚል ሳቢያ ፀረ ዋጋ ንረት ብሎ የሚያቀርበው ፕሮግራም አለ ። የዚህ ፕሮግራምም መሠረት ፣ የዋጋ ንረት መንስኤ በአገር ውስጥ የሚዘዋወረው ገንዘብ መጠን ለገበያ ከሚቀርቡ ሸቀጣሸቀጦች መጠን ጋር በማይመጣጠን አኳኋን ከፍተኛ ሆኖ መገኘት መሆኑን ድርጅቱ ይለፍፋል ። ድርጅቱ ከዚህም በመነሳት በአንድ አገር ውስጥ የሚዘዋወረው ገንዘብ መጠን ሊያድግ የሚችለው የመንግሥት ወጪ አድጎ የበጀት ዴፊሲት ሲያጋጥምና ባንኮችም የሚሰጡት ብድር ሲያድግ በመሆኑ እነዚህ መገታት አለባቸው ይላል ። እንዲሁም እንደድርጅቱ አባባል የመንግሥት ቀረጥንና መንግሥታዊ ድርጅቶች ለዕቃና ለአገልግሎት የሚያስከፍሉትን ዋጋ መጨመር በሕዝብ እጅ የሚገኘው ገንዘብ ወደ መንግሥት እጅ እንዲገባ በማድረግ የዋጋ ንረትን ለመቋቋም ያስችላል ። የወለድ መጣኔንም ማሳደግ ሕዝቡ የተቀማጭ ገንዘቡን መጠን እንዲያሳድግና ከባንክ የሚበ

ደረውን ብድር መጠን እንዲቀንስ በማድረግ በአገሩ ውስጥ የሚዘዋወረው ገንዘብ መጠን እንዲቀንስ በመርዳት የዋጋ ንረትን ለመከላከል ይረዳል ብሎ የገንዘብ ድርጅቱ ያምናል ። በአንድ አገር ውስጥ የወለድ መጣኔ ማደግ በተጨማሪም የውጭ አገር ዜጎችና ኩባንያዎች ከፍተኛ ወለድ ለማግኘት ሲሉ ገንዘባቸውን ወደዚሁ አገር ስለሚያዛውሩ የውጭ ምንዛሬ ችግርን ለማቃለል ይረዳል የሚል ሀሳብም ከድርጅቱ ይሰነዝራል ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ዋጋ በገበያ ውስጥ ከብዙ መዋዠቅ በኋላ በራሱ ሊስተካከል ስለሚችል ይህም በሂደቱ በተለያዩ ክፍላተ ኤኮኖሚ መካከል የሚኖረውን የሰው ኃይልና የማቴሪያል ስርጭት ባልተዛባ መንገድ እንዲካሄድ ሊያደርገው ይችላል የሚል አመለካከት ስለአለው ፣ የመንግሥት የዋጋ ቁጥጥርን በጥብቅ ይቃወማል ። በአጠቃላይ መንግሥት በኤኮኖሚው ውስጥ የሚያደርገው ጣልቃ ገብነት ማደግ ኤኮኖሚው በበለጠ እንዲዛባ ከማድረጉም በላይ ግለሰቦችና ድርጅቶች ገንዘባቸውን ወደ ውጪ እንዲያሸሹ በመገፋፋት የአገሪቱ የውጪ ምንዛሪ ችግር እንዲባባስ ያደርጋል ብሎ ስለሚያምን ፣ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መሪ መፈክር መንግሥት በኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ እጁን ከማስገባት ይቆጠብ የሚል ነው ።

የውጪ ምንዛሪንና የገቢ ንግድን ቁጥጥር ማስቀረት ወይንም ማላላት ፣ ሸቀጣ ሸቀጦችና ካፒታል ነፃ እንቅስቃሴ እንዲኖራቸው በማድረግ በልዩ ልዩ ክፍላተ ኤኮኖሚ መካከል የሚኖረው የሰው ኃይልና የማቴሪያል ስርጭት ባልተዛባ መንገድ እንዲካሄድ ይረዳል የሚል አስተሳሰብም ከድርጅቱ በተደጋጋሚ ሲሰነዘር ይሰማል ። የአንድ አገር ገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ እንዲቀንስ ሲደረግ የሌላው አገር ገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ አንጻራዊ ዕድገትን ስለሚያሳይ በውጭ ምንዛሪከውጪ የሚገዙ ሸቀጣሸቀጦች እንዲወደዱና ወደ ውጪ የሚላኩ ሸቀጣ ሸቀጦች በአገሩ ገንዘብ ሲተመኑ እንዲረክሱ በማድረግ የገቢ ንግድን በማዳከምና የወጪ ንግድን በማጠናከር የውጪ ምንዛሪ ችግርን ለማቃለል ይረዳል በማለት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ ቅነሳን በየጊዜው እንደ መፍትሄ አድርጎ ያቀርባል ። የውጭ ምንዛሪ ወደ አገር ውስጥ ለማስገባት ያስችላል በሚልም ሳቢያ የገንዘብ ድርጅት ለውጪ ካፒታሊስቶች አመቺ ሁኔታ እንዲፈጠር ይጠይቃል ።[21]

እዚህ ላይ በቅድሚያ መገንዘብ የሚያስፈልገው እንደዋጋ ንረት ፣ የመንግሥት ወጪ ከገቢ በልጦ መገኘትና በልዩ ልዩ ክፍላተ ኤኮኖሚ መካከል የሰው ኃይልና የማቴሪያል ስርጭት መዛባትና የመሳሰሉ ሁኔታዎች በቁጥጥር ሥር መዋል የለባቸውም ማለት አለመሆኑን ነው ። ይሁንና ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለነዚህ ችግሮች መፍትሔ ብሎ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በእርግጥ ለችግሮቹ መፍትሔ ሊሆኑ እንደማይችሉ ደግሞ መገንዘብ ያስፈልጋል ። በዚህ አጋጣሚ የድርጅቱ የ«መፍትሄ» ሃሳቦች ከቡርዧ ርዕዮተ ዓለም ጋር ምን ያህል የተቆራኙ ናቸው ?በእነዚህ ሀሳቦች ላይ የተመረኮዙ እርምጃዎች መውሰድስ ያልታሰቡና ተፈላጊ ያልሆኑ ምን ምን ሁኔታዎችን ያስከትላሉ ? የሚሉትን ጥያቄዎች መሠንዘር እጅግ አስፈላጊ ነው። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እንደመፍትሔ አድርጎ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች የተመሠረቱት በቡርዧ የኤኮኖሚ ንድፈ ሀሳቦች ላይ ሲሆን፣በእነዚሁ ንድፈ ሀሳቦች መሠረት የሚወሰዱ እርምጃዎች እንኳን የኋላቀር አገሮችን ችግሮች ሊያቃልሉ ይቅርና በቅድሚያ ያንጸባርቃሉ የሚባለውን የዳበሩ ካፒታሊስት አገሮች ሁኔታ የማያንጸባርቁና የእነዚህኑ አገሮች ችግሮች ለመረዳትና ለችግሮቹ መፍትሄ ለማግኘት የማያስችሉ ለመሆናቸው ኢምፔሪያሊስት አገሮች በየጊዜው ከሚያጋጥሟቸው የኤኮኖሚ ቀውሶች ፣ በተለይም ከዋጋ ንረትና ከሥራ አጥነት ችግሮች መባባስ የበለጠ መረጃ ሊገኝ አይችልም ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት እራሱን ገለልተኛና ከርዕዮተዓለም ነጻ የሆነ ድርጅት ለማስመሰል ልፈፋ ማካሄዱ የታወቀ ነው። ሆኖም ይህ ልፈፋ ድርጅቱ የቡርዧ ርዕዮተዓለም ተገዥ መሆኑንና የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በቡርዧ ርዕዮተዓለም ላይ የተመሠረቱ መሆናቸውን ሊያሸር አይችልም ። ድርጅቱ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች ከመንግሥት ቁጥጥር ነጻ የሆነ ገበያ ለችግሮች ሁሉ መፍትሔ ሊያስገኝ ይችላል የሚል አስተሳሰብ ላይ የተመሠረቱ ሲሆን፣ የአገር ውስጥና የውጪ ካፒታሊስቶች በኢኮኖሚው ውስጥ እንደልብ እንዲፈነጩ የሚያስችሉ ናቸው ። ከዚህም እመለካከቱ በመነሳት ድርጅቱ በአንድ አገር ኤኮኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ የመንግሥት ተሳትፎ እንዳይኖር አለዚያም እጅግ አነስተኛ በሆነ ደረጃ እንዲወስን ጥረት ከማድረግ የተቆጠበበት ጊዜ የለም ።

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በመሠረቱ የፖለቲካ ተቋም መሆኑን በተግባር አረጋግጧል ። በኋላቀር አገሮች ለሰፊው ሕዝብ የሚጠቅሙ መሠረታዊ የሆኑ መዋቅራዊ ለውጦችን ለማምጣት የሚደረጉ ብሔራዊ ጥረቶችን በማፈን ካፒታሊስታዊ ግንኙነት እንዲስፋፉ ያደርጋል ። ከወዛደሮች ይልቅ ለካፒታሊስቶች ፣ ከመንግሥታዊ የኢኮኖሚ ዘርፍ ይልቅ ለግል የኢኮኖሚ ዘርፍ ያደላል ። ድርጅቱ የሚከተለው ፖሊሲ በመሠረቱ በመደቦች መካከል የሚገኝ የኑሮ ደረጃ ልዩነትን ለማጥበብ ከሚያስችል ለውጥ ፣ እራስን በራስ ከመቻልና ከማናቸውም ተጽዕኖ ነጻ ከሆነ ዕድገት ጋር የማይጣጣም ነው ። ኋላቀር አገሮችን በሚመለከት የገንዘብ ድርጅቱ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች በተቀነባበረ መንገድ በነዚህ አገሮች ውስጥ ያሉ ወግ አጥባቂና የካፒታሊስቱን የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ ኃይሎችን የሚደግፉ ናቸው ። በተለይም ደግሞ የሶሺያሊስቱን የዕድገት ፈለግ በመከተል ከኋላ ቀርነት ለመላቀቅ በሚታገሉ አገሮች ውስጥ ፣ ለሶሻሊዝም በቆሙና ሶሻሊዝምን በተለያየ መንገድ በሚጻረሩ ኃይሎች መካከል ከሚካሔደው ትግል አንጻር ፣ ከዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF) ጋር የሚመሠረተው ግንኙነት በከፍተኛ ጥንቃቄ እስካልተያዘ ድረስ የመንግሥት ይዞታውን በማዳከም የግል የኢኮኖሚ ይዞታውን የሚያጠናክር ፣ በዚህም የአብዮትን ማኅበራዊ መሠረት በማጥበብ ፀረ ሶሻሊስት ኃይሎችን የሚያጠናክርና ለአብዮት ቡርቦራና ቅልበሳ ሴራቸው ሁኔታዎችን የሚያመቻች በመሆኑ ፣ ሁኔታው እጅግ በጣም በጥሞና ሊጤን የሚገባው ነው ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የራሱን መመሪያዎች በማስፈጸምም ፀኩል በአባል አገሮች መካከል ልዩነት ያደርጋል ። ኢምፔሪያሊስት አገሮችና የካፒታሊስቱን የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ አገሮች ጠንካራ ግዴታዎችን እንዲያሟሉ አይጠየቁም ። ኢምፔሪያሊስት አገሮች የድርጅቱን መሠረታዊ መርሆች ባፈረሱበት ጊዜ እንኳን ድርጅቱ አይቶ እንዳላየ ማለፉ የታወቀ ነው። ሶሻሊስት የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ አገሮች ላይ ግን በተለይ የውጭ ምንዛሪ ችግራቸው ከፍተኛ ደረጃ ላይ ደርሶ ሲገኝ እጅግ አስቸጋሪ ግዴታዎችን ይጭንባቸዋል ።[22] ሆኖም ድርጅቱ ሶሻሊስት የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ አገሮችን ቀስ በቀስ አግባብቶ በኢምፔሪያሊዝም የብዝበዛ መረብ ውስጥ ለመመለስ በሚያደርገው ጥረት ፣ ለመጀመሪያ ጊዜ ጠንካራ ግዴታዎች ውስጥ ባለማስገባት ቀስ በቀስ ግን ወጥመዱን እያመቻቸ ሊያዘናጋ የሚፈልግ መሆኑንም በዚህ አጋጣሚ መጥቀስ አስፈላጊ ነው ።

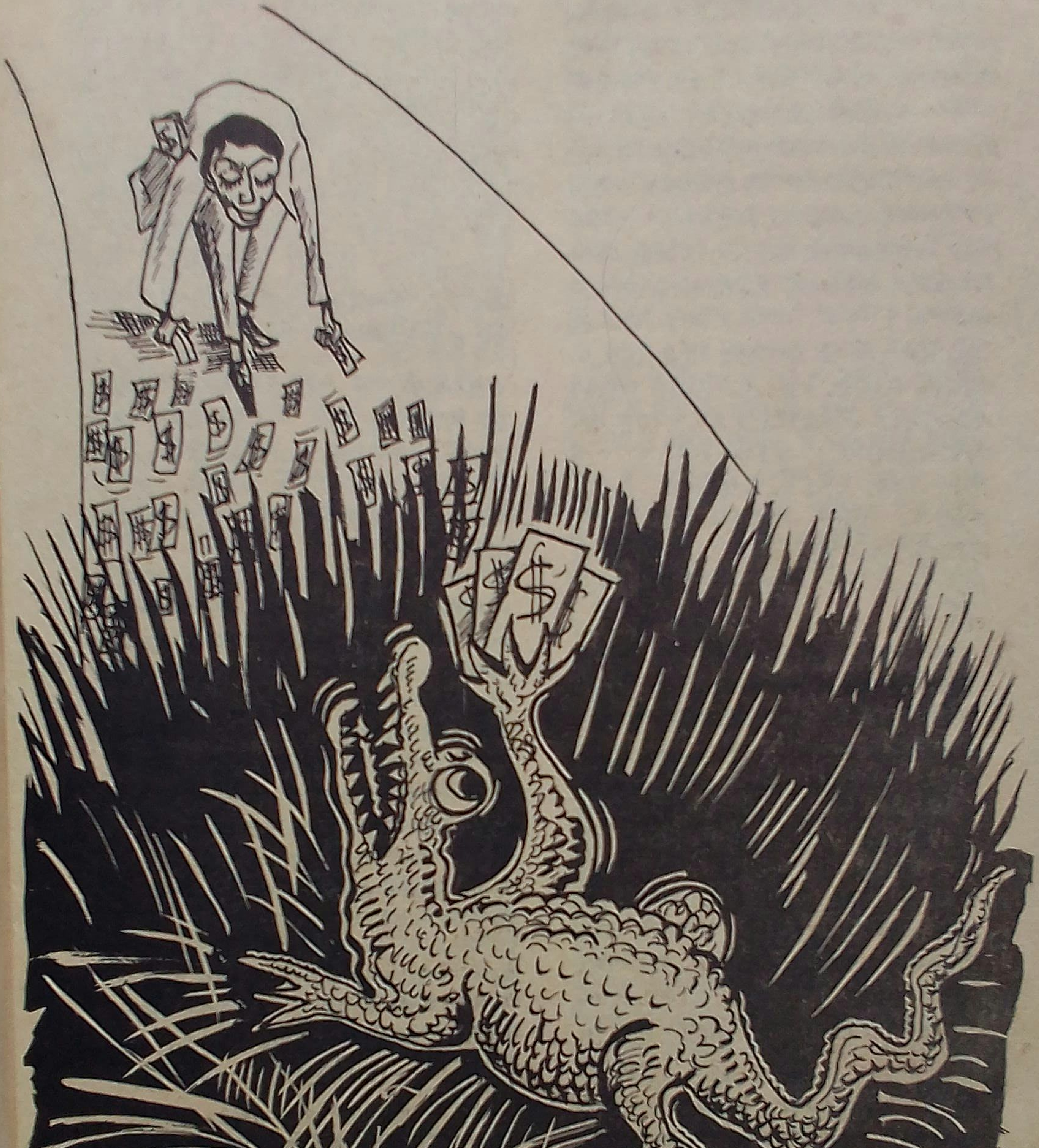

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት—ኃይለኛው አዞ ። ስውርና ምሥጢራዊ ፣ እጅግ በጣም ጠንካራ የሆኑ ጥርሶች ያሉት ፣ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ያሉትን አድብቶ የሚይዝ

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለኋላቀር አገሮች«መድኃኒት» ብሎ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች ፋይዳ ቢስ ብቻ ሳይሆኑ መራራም ናቸው ። ይህን ለማብራራት አንዳንድ ምሳሌዎችን እንውሰድ ። ድርጅቱ የዋጋ ንረትን በመግታት የውጭ ምንዛሪ ችግርን ያቃልላሉ በሚል ሳቢያ የመንግሥት ወጪ፣ ባንኮች የሚሰጡት ብድርና የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ ፣ እንዲሁም ምንዳ እንዲቀነሱ ይጠይቃል ። ሆኖም የውጭ ምንዛሪ ክፍያ ችግር በአገር ውስጥ በመነጨ የዋጋ ንረት ቢሳበብም ፣ በገቢ ንግድ አማካኝነት ወደኋላቀር አገሮች የሚዛመተው የዋጋ ንረት በድርጅቱ አይነሳም ። በተጨማሪም ችግሩ በወጪ ንግድ ዝቅተኛነት ቢሳበብም ኢምፔሪያሊስት አገሮች ከኋላቀር አገሮች በሚላኩ ሸቀጦች ላይ የሚጥሉት የኮታ ገደብና ከፍተኛ የቀረጥ ክፍያ ከቶውንም አይወሳም ።

የመንግሥት ወጪ ሲቀንስ ግን በተለይ አነስተኛ ገቢ ያላቸውን የኅብረተሰቡን ክፍሎች ለሚጠቅሙ ፕሮግራሞች የሚመደበው ወጪ ይቀንሳል ። እንደ ምግብ ላሉ መሠረታዊ ዕቃዎች ፣ ወይንም እንደ መጓጓዣ ላሉ አስፈላጊ አገልግሎቶች ከመንግሥት ይደረግ የነበረ የዋጋ ድጎማ ሲቋረጥ አነስተኛ ገቢ ያላቸው የኅብረተሰቡ አባላት አሁንም በይበልጥ ጉዳት ይደርስባቸዋል ። ባንኮች የሚሰጡት ብድር እንዲቀንስ ሲደረግ በይበልጥ የሚጐዱት የአገር ውስጥ ትንንሽ አምራቾችና ካፒታሊስቶች ናቸው ። ትልልቆቹ የአገር ውስጥ እና የውጭ ኩባንያዎች የብድር ቅድሚያ እንዲያውም በአነስተኛ ወለድ ሊያገኙ ይችላሉ። ይህ አድራጎት ትልልቅ ካፒታሊስቶች ትንንሽ ካፒታሊስቶችን በመዋጥ የኢኮኖሚና የፖለቲካ ኃይላቸውን እንዲያጠናክሩ ከመርዳቱም በላይ ፣ የሥራ ፈቱን ቁጥር ያበዛዋል ። ይህም የመንግሥት ወጪ በመቀነሱ አዲስ ከሚፈጠረው ሥራ አጥነት ጋር ሲደመር ችግሩን የተባባሰ ያደርገዋል። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የአንድን አገር መንግሥት ወጪውን እንዲቀንስ ፣ ወይንም ባንኮች የሚሰጡትን ብድር እንዲቀንሱ ሲጠይቅ ግን እነዚህንና እነዚህን የመሳሰሉ ሌሎች ችግሮች እንደሚፈጠሩ ባለማወቁ ሳይሆን ዓላማው ያተኮረው በጋራ የእጅ አዙር የቅኝ አገዛዝ መሣሪያነቱ የተሰጠውን ተልዕኮ ከመወጣቱ ላይ በመሆኑ ነው ። ይህንንም ለማለት የሚያስችለው እንደተጠበቀው ችግሮች በሚነሱበት ጊዜ መፍትሔ በመሻቱ ረገድ ለመተባበር ፈቃደኛ ሁኖ አለመገኘቱ ነው ።

አንድ ኋላቀር አገር የገንዘቡን የምንዛሪ ዋጋ በመቀነስ የውጭ ምንዛሪ ችግሩን ለማስወገድ አይችልም ። እንዲያውም የሽን ማድረግ ጉዳቱ አመዝና ይገኛል ። አንድ ኋላቀር አገር ከውጭ የሚገዛቸው ሸቀጣ ሸቀጦች በአብዛኛው የገንዘቡ የምንዛሪ ዋጋ ቀነሰም አልቀነሰም የግድ መገዛት ያለባቸው ናቸው ። ልዩነቱ የገንዘቡ የምንዛሪ ዋጋ ከቀነሰ በኋላ ከውጭ የሚገዙት ዕቃዎች የበለጠ ውድ መሆናቸው ብቻ ነው ። እንዲሁም የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋ መቀነስ የተባለው አገር ያለበትን የውጭ ዕዳ ያሳድገዋል ። ይህም የሚሆንበት ምክንያት የአገሩ ገንዘብ ዋጋ ከውጭ ምንዛሪ ጋር ሲነጻጸር ስለሚቀንስ ብድሩን በውጭ ምንዛሪ ለመክፈል መጠኑ የበዛ የአገር ውስጥ ገንዘብ ስለሚያስፈልግ ነው ። በተጨማሪም አንድ ኋላቀር አገር በገንዘቡ የምንዛሪ ዋጋ ቅነሳ አማካኝነትም ሆነ በሌላ ምክንያት ወደውጭ የሚልካቸው ሸቀጣ ሸቀጦች ዋጋ መቀነስ ከወጪ ንግድ የሚያገኘውን ገቢ ብዙውን ጊዜ ላያሳድገው ፣ እንዲያውም ሊያሳንሰው ይችላል ።

ለዚህም ሁለት ምክንያቶችን ለመጥቀስ ይቻላል። አንደኛው ምክንያት የአንድ ኋላቀር አገር ዋና ችግር ለወጪ ንግዱ ገበያ ማጣት ሳይሆን ውጭ ገበያ ለማቅረብ የሚችለው ምርት መጠን አነስተኛነት መሆኑ ነው ። ሁለተኛው ምክንያት ኋላቀር አገሮች ለውጪ ገበያ የሚያቀርቧቸው

በተለይም የእርሻ ምርቶች ዋጋቸው ስለቀነሰ ከቀድሞው ከፍተኛ በሆነ መጠን ሊሸጡ የሚችሉ አለመሆናቸው ነው ። ሁለተኛውን ምክንያት በይበልጥ ለማብራራት ያህል ለምሳሌ የቡና ዋጋ እንበል በ15 በመቶ ቢቀንስ ብዙ ሰዎች ከበፊቱ የበለጠ ቡና አይጠጡም ። አንድ ኋላቀር አገር ወደ ውጭ የሚልካቸውን ሸቀጣ ሸቀጦች ዋጋ በመቀነስ የወጪ ንግዱን እስከተወሰነ ደረጃ ሊያሳድግ ይችላል ቢባልም እንኳ ፣ ኋላቀር አገሮች ለውጭ ገበያ የሚያቀርቧቸው ሸቀጣ ሸቀጦች በአብዛኛው ተመሳሳይ በመሆናቸው የሌሎቹን ኋላቀር አገሮች ገበያ በመጋፋት የሚያድግ ስለሚሆን የኋላቀር አገሮችን ችግር በአጠቃላይ ለማሻሻል የሚያስችል እርምጃ አይሆንም ።[23]

የገንዘብ የምንዛሪ ዋጋን መቀነስ የሚያስከትለው ችግር ከዚህ በላይ በተጠቀሱት ብቻ የሚወሰን አይደለም ። የገንዘብ ምንዛሪ ዋጋን መቀነስ ከውጪ የሚገዙ ሸቀጣ ሸቀጦችን ዋጋ ስለሚያንረው በተለይ በገቢ ንግድ ላይ በከፍተኛ ደረጃ ጥገኛ በሆኑ ኋላቀር አገሮች ውስጥ የኑሮ ሁኔታ እንዲወደድ ያደርጋል ። ይህም በተለይ የሚጐዳው ከምንዳ በስተቀር ሌላ ገቢ የሌላቸውን ሰዎች ሲሆን ባለመሬቶችና ካፒታሊስቶች ፣ በተለይም የውጭ ሞኖፖሎች በሁኔታው በመጠቀም ብዝበዛቸውን ያባብሱታል ። የገንዘቡን የምንዛሪ ዋጋ በቀነሰው አገር ውስጥ ቅርንጫፍ ያቋቋሙ የውጭ ሞኖፖሎች ለአገሬው ወዝ አደር የሚከፍሉት ምንዳ በውጭ ምንዛሪ ሲተመን ከበፊቱ ስለሚያንስ ትርፋቸው ያድጋል ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የዋጋ ንረትን ለመከላከል በሚል ሳቢያ የምንዳ ጭማሪ እንዳይደረግ አጥብቆ ይወተውታል ። እዚህ ላይ በተለይ በገቢ ንግድ ላይ በከፍተኛ ደረጃ ጥገኛ ለሆኑ አገሮች ድርጅቱ እንደዋና መፍትሄ አድርጐ የሚያቀርበው የገንዘብ ምንዛሪ ዋጋ ቅነሳ ለዋጋ መናር አንድ ዋና ምክንያት መሆኑን መገንዘብ ያሻል ። ይህ ከሆነ ታዲያ የምንዳ ጭማሪ እገዳ እንዲደረግ ጉትጐታው ለምን ይሆን ? የዚህ ምክንያት ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ገለልተኛ አለመሆኑ ነው። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የምንዳ ጭማሪ እገዳ እንዲደረግ የሚወተውተው ከሁሉ አስቀድሞ ካፒታሊስቶች ፣ በተለይም የውጭ ሞኖፖሎች በዋጋ ንረት ሁኔታ በመጠቀም የሠራተኛውን ሕዝብ ብዝበዛ በማባባስ ከፍተኛ ትርፍ ለማጋበስ እንዲችሉ ለማድረግ ነው ።[24]

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በተለይ ለኋላቀር አገሮች ፋይዳቢስ ብቻ ሣይሆኑ ጐጂም መሆናቸው በየጊዜው መነገሩ አልቀረም ። ለምሣሌ የታንዛኒያው መሪ ፕሬዚዳንት ኒየሬሬ በ1980 ባደረጉት ንግግር ከገንዘብ ድርጅቱ ጋር አገራቸው ታደርግ የነበረውን ድርድር ይፋ በማውጣት የገንዘብ ድርጅቱ ከርዕዮተ ዓለም ነፃ አለመሆኑን ካስረዱ በኋላ አገራቸው ለዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት (IMF) ለማጐብደድ ያልተዘጋጀች መሆኗን እንደሚከተለው ገልጸው ነበር ።

አቋማችን በሚገባ ሳይጤን የነፃ ገበያ መርህን መከተል ለማንኛውም ነገር እንደ መፍትሂ አድርገው የሚያቀርቡት በመሆኑ ብቻ ታንዛኒያ የገንዘቧን ዋጋ ለመቀነስ አልተዘጋጀችም። ለመኳኳያ ከሚያገለግሉ ሸቀጦች ይልቅ ኪኒን ፣ ለጥቂት ግለሰቦች ከሚሆኑ አውቶሞቢሎች ይልቅ የሕዝብ ማመላለሻ አውቶብሶችን ከውጭ ለማስመጣት በሚያስችል መልክ በቀየሰችው የገቢ ንግዷ ላይ ያላትን የመቆጣጠር መብት አሳልፋ አትሰጥም ።

ማንኛውም ሕፃን የአንደኛ ደረጃ ትምህርት እንዲቀስምና መላው ሕዝብም መሠረታዊ የሕክምና አገልግሎትና ንጹህ ውሀ እንዲያገኝ ለማድረግ በአገር አቀፍ ደረጃ የምናካሂደውን ጥረት ለማቋረጥ መንግሥታችን አልተዘጋጀም ። ብሔራዊ ወጪአችንን መቀነስ ይኖርብን ይሆናል ፣ ነገር ግን ቅነሳው የሚደረገው ከመንግሥት ወጪ ወይም ከግል

ወጪ መሆን እንደሚገባው እኛው እንወስናለን ። የዋጋ ንረትንና የምርት እጥረትን ችግር ለማስወገድ የምንከተለው ፖሊሲ የበለጠ ትኩረት ላይ የሚጥለው ደሀውን ወይስ ሀብታሙን የሚለውን ጥያቄ ወደኋላ ገሸሽ በማድረግ ገንዘብ ነክ ብቻ እንዲሆንም አንፈልግም ።

የዋጋ ቁጥጥራችን ግቡን ከመምታቱ አንፃር በዓለም ውስጥ ከሚካሄዱት ሁሉ የበለጠ ፍሬያማ ላይሆን ይችላል ፣ ሆኖም የበለጠ ግቡን እንዲመታ ያልተቆጠበ ጥረት እናደርጋለን እንጂ የዋጋ መቆጣጠሩን ተግባር ፈጽሞ አንተውም ። ከሁሉም ይበልጥ ደግሞ ሶሻሊስት ኅብረተሰብ የመገንባቱን ተግባር እንገፋበታለን ።

አንድ ዓለምአቀፍ ድርጅት ብሔራዊ ፖሊሲ የማመንጨት መብታችንን አሳልፈን ካልሰጠነው በስተቀር፣ መስጠት የሚገባውን ዓለምአቀፍ ብድር የማይሰጠን ከሆነ ብድሩን አንጠይቅም ። ምርጫው የነሱ ብቻ ሣይሆን የኛም ጭምር ነው ።

ፕሬዚዳንቱ ይኸንኑ በመቀጠል ሲናገሩ፣

ነገር ግን ይህ ድርጊት የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት አስተዳደራዊ መዋቅር ለውጥ እንዲደረግ የሦስተኛው ዓለም አገሮች የሚያቀርቡት ጥያቄ መሠረታዊ ስለመሆኑ ያለንን እምነት ያጠናክረዋል ። እንደ እውነቱ ከሆነ ድርጅቱ በሀብታም አገሮች ውስጥ የሚገኙ ጠንካራ የኢኮኖሚ ኃይሎች በደሀ አገሮች ላይ ያላቸውን የበላይነት ማጠናከሪያ መሣሪያ ከመሆን ተላቆ በእርግጥ ዓለምአቀፋዊ ፣ በእርግጥም የሁሉም አባል አገሮች መሣሪያ ሆኖ ማገልገል ይገባዋል ፤[25] ብለው ነበር ።

የጃማይካ ጠቅላይ ሚኒስትር የነበሩት ማይክል ማንሊ ፣ በ1979 ስለዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሲናገሩ እንደዚህ ብለው ነበር ፣

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለኢኮኖሚ ችግሮች መፍትሄ አድርጎ የሚያቀርባቸው ሀሳቦች በለሙ የካፒታሊስት አገሮች ውስጥ የዳበሩና ለእነርሱ እንዲያገለግሉ የታቀዱ እንጂ ለማንኛውም በመልማት ላይ ላለ አገር የሚስማሙ አይደሉም ።

በመልማት ላይ ያሉ ኅብረተሰቦች ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት የሚያቀርባቸውን ሀሳቦች በሥራ ላይ በሚያውሉበት ጊዜ ችግራቸው ሲባባስ እንጂ ሲሻሻል አይታይም ። የድርጅቱ ሀሳቦች በተግባር በሚተረጎሙበት ጊዜ የሚፈጠሩ ችግሮችንም ለመቋቋም የሚያስችሉ ሌሎች መፍትሄ ሀሳቦች ለማመንጨት ድርጅቱ አይችልም ።

ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለአንድ አገር ብድር ለመስጠት ተስማምቶ የተባለው አገር ድርጅቱ የሚያቀርባቸውን ሀሳቦች በሥራላይ ካዋለ በኋላ የተወሰዱት እርምጃዎች ድርጅቱ ያስገኛሉ ብሎ የሚጠብቀውን ውጤት ሊያስገኙ ሣይችሉ ሲቀሩ ደግሞ ቀደም ሲል ሊሰጥ የተስማማውን ብድር ስለሚያቋርጥ፣ በመጀመሪያ ጣልቃ ሲገባ አቃልላሁ ያለውን የተበዳሪውን አገር የውጭ ምንዛሪ ችግር እንዲባባስ ያደርገዋል ።[26]

በአጠቃላይ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በኋላቀር አገሮች ውስጥ ያለው ዓላማ የአገሬውን ሕዝብ ፍላጐት በማፈን የውጭ ንግድና ሌሎችም የውጭ ዕዳዎች መከፈላቸውን ማረጋገጥ ፣ በኢኮኖሚ እንቅስቃሴ ውስጥ የመንግሥት ሚና እንዲመነምንና የወዝአደሩ ምንዳ ቆርቁዞ በዓለም አቀፍ ደረጃ የካፒታሊስቶች የትርፍ መጠን እንዲያድግ ማድረግ ነው ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለኢኮኖሚ ችግሮች መፍትሄ ብሎ በሚያቀርባቸው የ«ማስተካከያ» ፕሮግራሞች አማካኝነት በኋላቀር አገሮች ላይ ከፍተኛ ጫና ሲያደርግ ለዓለም ኢኮኖሚ ቀውስ ምክንያት የሆኑትን ኢምፔሪያሊስት አገሮች ግን እምብዛም አይቆጣጠራቸውም ። ከኋላቀር አገሮች መካከልም የገንዘብ ድር

ጅቱ ተጽዕኖውን የሚያጠናክረው የሶሺሊስት የዕድገት ፈለግ በሚከተሉት ላይ መሆኑም አጋጣሚ ጉዳይ አለመሆኑን መገንዘብ ያሻል ።[27]

የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የወል የሊጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ መሣሪያነት አንዳንድ ምሣሌዎች

በጃማይካና በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መካከል ከ1974—80 የነበረው ግንኙነት ይህ የገንዘብ ድርጅት በኋላቀር አገሮች የኢኮኖሚና የፖለቲካ ሕይወት ላይ የሚያደርገውን ተጽእኖ ለመመርመር ጥሩ ምሳሌ ይሆናል ።

የገንዘብ ድርጅቱ ጃማይካን የገንዘብ ክፍያ ሚዛን ችግር ያጋጠማት በአገሪቷ ውስጥ የደመወዝ ደረጃ ከፍተኛ በመሆኑ የወጪ ንግድ በመዳከሙ ፣ በአገሪቷ ውስጥ ከፍተኛ የመግዛት ኃይል በመኖሩ የገቢ ንግድ ማደጉ እና መንግሥት በኢኮኖሚው እንቅስቃሴ ውስጥ ከመጠን በላይ ጣልቃ በመግባቱ ፣ በልዩ ልዩ የኢኮኖሚው ክፍሎች መካከል ያለው ግንኙነት በመዛባቱና ግለሰቦችና ኩባንያዎች ካፒታላቸውን ከአገሪቷ በማሸሻቸው ነው የሚል አስተሳሰብ ላይ ደረሰ ።

እንደ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አባባል የችግሩ መሠረት ካፒታሊስቶችን በሚጎዳ መንገድ ለሠርቶአደሩ አድልዎ መደረጉና የመንግሥት ይዞታን ለማዳበር ሲባል የግል ይዞታ እንዲቀጭጭ መደረጉ ነው ። ስለዚህ የገንዘብ ድርጅቱ ለአገሪቷ የኢኮኖሚ ችግር መፍትሔ ይሆናል ብሎ ያቀረበውን ፕሮግራም የማይክል ማንሌን ተራማጅ መንግሥት ለመቃወም እንደሸፋን የተገለገለበት መሆኑ ግልጽ ነው ።

በጃማይካ ከፍተኛ የውጭ ምንዛሪ ችግር በደረሰና መንግሥቱ ከዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ጋር ድርድር ባካሔደ መጠን በሥልጣን ላይ በነበረው በሕዝባዊ ብሔራዊ ፓርቲ (People’s National party) እና በመንግሥቱ ውስጥ ከፍተኛ የርዕዮተ ዓለም ትግል ይካሔድ ጀመር ። በዚያ ሁኔታ በሥልጣን ላይ የነበረው ፓርቲ ግልጽ የሆነ የዕድገት ጎዳና ለመቀየስ ባለመቻሉ ቀልጣፋ በሆነ መንገድ ኢኮኖሚውን ለመምራት ተሳነው ። ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትም በጃማይካ ኢኮኖሚ ላይ የነበረውን ተጽዕኖ ይበልጥ ለማጠናከር ዕድል አገኘ ።

ጃማይካ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ያቀረበውን ሐሳቦች ለጥቂት ጊዜ ሳትቀበል ከቆየች በኋላ በነሐሴ 1977 በተጠባባቂነት በሁለት ዓመት ውስጥ ሙሉ በሙሉ የሚገኝ ብድር ውል በመፈራረም በገንዘብ ድርጅቱ እጅ ወደቀች ። በታኅሣሥ 1977 ከተፈቀደላት ብድር ውስጥ 30% የሚሆነውን ብቻ እንደወሰደች ቀደም ሲል ስምምነት በተደረሰበት የ«ተግባር» መመዘኛ መሠረት ጃማይካ የገንዘብ ድርጅቱ የሚፈልግባትን ለውጥ ሙሉ በሙሉ ሳታሟላ ቀረች ። በዚህ የተነሳም ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የብድሩን ፕሮግራም አቋርጦ በአገሪቱ ላይ ከበፊቱ የበለጠ ተጽዕኖ ሊያሳድር የሚችል ሌላ የ«ተግባር» ፕሮግራም ላይ የሚያደርስ አዲስ ድርድር እንዲካሔድ አጥብቆ አሳሰበ ። በሰኔ ወር 1978 በተደረገው አዲስ ስምምነት መሠረትም የጃማይካ ዶላር ዋጋ በ49% ዝቅ እንዲል ተወሰነ ። እንዲሁም ተጨማሪ 180 ሚሊዮን የጃማይካ ዶላር ቀጥታ ባልሆነ ቀረጥ አማካኝነት ከሕዝቡ እንዲሰበሰብና የዋጋ ቁጥጥር እገዳ እንዲነሳ ተደረገ ። በብድር ፕሮግራሙ የመጀመሪያ ዓመት ውስጥም የዋጋ መጠን በ45 በመቶ እንዲጨምርና የምንዳ ጭማሪም ከ15% በላይ እንዳይዘል ዕቅድ ወጣ ።

ሆኖም የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት «የማስተካከያ» ፕሮግራም የሕዝቡ የኑሮ

DEFEAT IMF PLAN

በጃማይካ የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተፅእና ከፍተኛ ሕዝባዊ ተቃውሞ አስነስቶ ነበር

ሁኔታ ይበልጥ እያሽቆለቆለ እንዲሔድ ከማድረግ በቀር የኢኮኖሚው ሁኔታ ምንም ዓይነት የመሻሻል ምልክት እንዲያሳይ አልረዳም ። በ1978 እርግጠኛ ምንዳ በ35% አቆለቆለ ። የሠራተኛው ገቢ ከብሔራዊ ገቢ አንጻር ከ55.2 ወደ 52.3 ዝቅ አለ ፤ አማካይ እርግጠኛ የነፍስ ወከፍ ፍጆታም በ13% ቀነሰ ። በሚቀጥለው ዓመት የኑሮው ሁኔታ ማሽቆልቆሉን ሲቀጥል ፣ በሕዝባዊ ግልጋሎት በተለይም በትምህርትና በጤና በኩል የነበረው ችግር በመባባሱ አስጊ ሁኔታ ተፈጠረ ። በሌላ በኩል ደግሞ ለውጭ ዕዳ ክፍያ የሚወጣው ወጪ እየጨመረ በመሔዱ የክፍያ ሚዛን ዴፊሲት እየሰፋ ሔደ ። ምንም እንኳ ከፍተኛ የገንዘብ ዋጋ ቅነሳ የተደረገ ቢሆንም የወጭ ንግድ መጠን ዕድገት በጣም አዝጋሚ በሆነ መንገድ ሲያንሰራራ የገቢ ንግድንም ለመቀነስ የተቻለው እጅግ ጥብቅ የሆነ የገቢ ንግድ ቁጥጥር ዘዴን በመጠቀም ነበር ።የግል ንግድ ዘርፍ ትርፍ ቢያድግም እንኳ የግል መዋዕለንዋይ ጭማሪ አላሳየም ። እርግጠኛ ብሔራዊ ገቢም በ1978 እና በ1979 በ2% አቆለቆለ ።

ጃማይካ ምንም እንኳ የ«ተግባር» መመዘኛውን ለማሟላት ጥረት ብታደርግም ከቁጥጥሯ ውጭ በሆኑ ምክንያቶች ሳታሟላ ቀረች ። ካጋጠሟትም ዋና ዋና ችግሮች መካከል የነዳጅ ዋጋ ከተገመተው በላይ መናር ፣ በዓለም አቀፍ ደረጃ ዋጋና የወለድ መጣኔ ከታሰበው በላይ መጨመር ፣ እንዲሁም የእርሻ ምርትና ወጪ ንግድን ሊቀንስ የቻለ የጐርፍ መጥለቅለቅ ይገኙባቸዋል ። ሆኖም በ1979 መጨረሻ ላይ የሁለተኛውን ዓመት ፕሮግራም የ«ተግባር» መመዘኛ ለማሟላት አልቻለችም በሚል ሳቢያ የገንዘብ ድርጅቱ ሊሰጥ የተስማማውን ብድር እንደገና አቋረጠባት ።

ከዚያም በኋላ የጃማይካ መንግሥት አዲስ የብድር ፕሮግራም መደራደር ከፈለገ ወጪውን በ20% ለመቀነስ በቅድሚያ ቃል እንዲገባ የገንዘብ ድርጅቱ ጠየቀ።ድርጅቱ በዚህ ዓይነት ጃማይካን በመዳፉ ውስጥ ለማስገባት ሲጥር በ1980 የማንሊ መንግሥት ከዚሁ ድርጅት ጋር የጀመረውን ድርድር አቋርጦ በዚያው ዓመት አጠቃላይ ምርጫ እንደሚደረግ አስታወቀ።መሪው ፓርቲም በምርጫው ውድድር ወቅት የዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ሴራ እንደዋነኛ ጉዳይ አድርጎ ለማቅረብ ጥረት አደረገ ። ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ፣ የፓርላማው ተቃዋሚ ወገንና ጠንካራ የኢኮኖሚ የነበረው የግል የኢኮኖሚ ይዞታ ዘርፍም በመተባበር የማንሊን መንግሥት ለመጣል ተባበሩ ። የማንሊ መንግሥትም በአጠቃላይ ምርጫው ተሸናፊ ሆነ ። በምትኩም በኤድዋርድ ሲአጋ የሚመራው ወግ አጥባቂውና የኢምፔሪያሊዝም ደጋፊ የሆነው የጃማይካ ሌበር ፓርቲ ሥልጣን ያዘ ። ከዚህ የመንግሥት ለውጥም በኋላ፣ ሳይውል ሳያድር አዲሱ መንግሥትና ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ድርድሩን ቀጥለው አዲስ ስምምነት ላይ ተደረሰ ።

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በጃማይካ ሕዝብ ላይ የፈጸመውን ሴራ በሚተነትን አንድ ጽሑፍ ውስጥ ጊርቫንና ቤርናል የተባሉት ጸሐፊዎች ለሌሎች ኋላቀር አገሮችም ጠቃሚ ትምህርት ይሆናሉ የሚሏቸውን ነጥቦች ጠቁመዋል ። ከነዚህም መካከል የሚከተሉት ይገኛሉ ።

1/ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሆን ብሎ ሶስተኛው ዓለም አገሮች ለመከተል የሚሿቸውን አንዳንድ የዕድገት አቅጣጫዎችና ፈለጎች ማደናቀፍንና እነዚሁ አገሮች ሌሎች የተለመዱ የዕድገት ስትራቴጂዎች እንዲከተሉ ተጽእና ማድረግን ሆን ብሎ የሚከተለው ተግባር አድርጎታል። ድርጅቱም ይህን ሚና የሚጫወተው የዓለም አቀፍ የባንክ ሥርዓትን ፣ የዓለም አቀፍ ኩባንያዎችንና የቀንደኛ ካፒታሊስት አገሮችን ጥቅም በመወከል ነው ፤

2/ ይህንንም ለማድረግ ይችል ዘንድ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት በሶስተኛ ዓለም አገሮች ፖለቲካና ኢኮኖሚ ውስጥ ጣልቃ መግባቱ ግደታ ይሆናል ። በዚህም አዲስ ዓይነት የዕድገት ፈለግ የሚደግፉ የኅብረተሰቡ ኃይሎች የፖለቲካ አቋማቸው የሚያከምበትንና የገንዘብ ድርጅቱ የመረጠውን የኢኮኖሚ አቅጣጫ የሚደግፉ የኅብረተሰቡ ኃይሎችና የፖለቲካ ተወካዮቻቸው ሥልጣን የሚይዙበትን ሁኔታ ያመቻቻል ፤

3/ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ለአሠራሩ እንዲያመቸው የፖለቲካና የርዕዮተዓለም አድልዎ የሌላቸው አስመስሎ በሚያቀርባቸው ቴክኒካዊና ሳይንሳዊ በሚላቸው ትንተናዎች መጋረጃ በመጠቀም ሥውር የፖለቲካና የርዕዮተ ዓለም አላማዎቹን ተግባራዊ ያደርጋል ፤

4/ ከዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ጋር ግንኙነት ባለው በማንኛውም የሶስተኛ ዓለም አገር ውስጥ በመንግሥትና በመሪው ፓርቲ ውስጥ ቅራኔዎች ካሉ ፣ እንዲሁም የፖለቲካ ፍልስፍናን ፣ የኢኮኖሚ አመራርንና ሕዝባዊ ተሳትፎን የሚያቀናጅ የኢኮኖሚ ስትራተጂ ከሌለ ሁኔታው ለዚያ መንግሥት በፖለቲካ ሥልጣን ላይ መቆየት እጅግ አስጊ ሊሆን ይችላል ።[28]

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ከብዙ ሌሎች ኋላቀር አባል አገሮች ጋር ያለው ግንኙነትም ከሞላ ጎደል በጃማይካ ከደረሰው ሁኔታ ጋር በጣም ይመሳሰላል ። ለምሳሌ በ1978 ፔሩ የነበረባትን የተጠራቀመ የውጭ እዳ ቀስ በቀስ ለመክፈል ያስችላታል በሚል ሳቢያ «የማስተካከያ» ፕሮግራም ወጥቶላት በተግባር እንድትተረጉመው ተደረገ ። በዚህ መሠረት የመንግሥቱ በጀት ከዴፊሲት እንዲወጣ ይረዳል በማለት ለሕዝቡ ይደረግ የነበረው የዋጋ ድጐማና ማኅበራዊ አገልግሎቶች በጣም ቀነሱ ። በመንግሥት ይዞታ ሥር የነበሩ የማምረቻ ድርጅቶችም ተመልሰው ለግል ባለይዞታዎች እንዲሸጡ ተደረገ ። ይህ አልበቃ ብሎ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተወካዮች የገንዘብ ሚኒስቴሩን በቀጥታ ቁጥጥራቸው ሥር አደረጉ ። በዚህም ሳቢያ ከሠራተኛው ሕዝብ መሀል 45% በመቶ ያህሉ ሥራ አጥና ከፊል ሥራ አጥ ሆነ ። ተመጣጣኝ የምንዳ ዕድገት በሌለበት ሁኔታም የዋጋ ንረት በዓመት 75% ደረሰ ። ይህም ኤኮኖሚውን ያሽመደመዱትን ተከታታይ የሥራ ማቆም አድማዎች አስከተለ ።

ዛየር በ1978 የውጭ እዳዋን ለመክፈል ከባድ ችግር በገጠማት ወቅት ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የአገሪቷን አበዳሪዎች በመወከል ጣልቃ ከገባ በኋላ ኢኮኖሚውን በቁጥጥሩ ሥር አስገባ ። አንድ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ተወካይ የዛየርን ማዕከላዊ ባንክ እንዲመራ ሲላክ ፣ ሌላው ደግሞ የአገሪቱን የገንዘብ ሚኒስቴር እንዲያስተዳድር ተደረገ ። እዚህ ላይ መጠቀስ የሚገባው ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት በዛየር ላይ የወሰዳቸው የኤኮኖሚ እርምጃዎች ውጤት በሌሎች አገሮች ከታዩት የተለየ ያለመሆኑን ብቻ ሣይሆን ፣ አገሪቱ እራሷን በራሷ የማስተዳደር መብቷን ማጣቷ በቀላሉ የሚታይ ጉዳይ አለመሆኑንም ጭምር ነው ።[29]

በሱዳንና በዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት መካከል በቅርቡ በ1982 መጀመሪያ አካባቢ በተደረገ ስምምነት መሠረት የ«ተግባር» ፕሮግራም በሥራ ላይ እንዲውል ተደርጓል ። በዚህ ፕሮግራም መሠረት ምንም ዓይነት ተመጣጣኝ የምንዳ ጭማሪ ሳይኖር የስኳር ፣ የስንዴና የነዳጅ ዋጋ ጭማሪ እንዲደረግ ተወስኗል ። በተጨማሪም የመንግሥት ወጪ እጅግ እንዲቀንስ ተደርጓል ። ይህንኑ ፕሮግራም በመቃወም በተደረጉ ሕዝባዊ አመጾች ሳቢያም በሀገሪቱ

የተለያዩ ክፍሎች የሕይወትና የንብረት መጥፋት ደርሷል ። [30]

ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የታንዛንያን ኢኮኖሚም በቁጥጥሩ ሥር ለማድረግ እንዲሁ ጥረት ማድረጉን አላቋረጠም ። ሁኔታው ያስቆጣቸው ፕሬዚዳንት ኒየሬሬ በ1980 ታንዛኒያ ለሚገኙ ዲፕሎማቶች ባስተላለፉት የአዲስ ዓመት መልዕክት ውስጥ « ለመሆኑ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሚኒስቴር የሆነው ከመቼ ወዲህ ነው ? መንግሥታትስ ውሳኔ የመስጠት መብታቸውን ለሱ አሳልፈው ለመስጠት የተስማሙት መቼ ነው ? » [31] ብለው ነበር ። ብዙ ኋላቀር አገሮችም እነዚህን የፕሬዚዳንት ኒየሬሬ ጥያቄዎች በአሁኑ ወቅት ማንሳት ይኖርባቸዋል።

የአዲሱ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት አስፈላጊነት

ከዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት ልምድ ግምገማ እንደምንረዳው ኋላቀር አገሮች የዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት በአዲስ ዓለምአቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት መሠረት ባጠቃላይ እንዲለወጥና ለጊዜው አጣዳፊ የሆኑ ችግሮችን ለማስወገድ ደግሞ የአጭር ጊዜ እርምጃዎች እንዲወሰዱ ግፊት ማድረግ አለባቸው ። ይህ በረጅም ጊዜ ትግል ወደፊት መቋቋም የሚኖርበት አዲሱ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ሥርዓት ሊኖሩት ከሚገባ ዋና ዋና ገጽታዎች መካከል ዲሞክራሲያዊ ሥራ አመራርና ቁጥጥር ፣ ሁለንታዊነት እና አባላት በውጭ የገንዘብ ግንኙነታቸው ሊገለገሉበት የሚችሉ የራሱ የሆነ ጠንካራ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ዓይነት ማውጣት ይገኙበታል ። አዲሱ የገንዘብ ሥርዓት የአብዛኞችን የዓለም ሕዝቦች ጥቅም በቅድሚያ ሊንከባከብና ሊያዳብር የሚችለው ፣ አባላት ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ ሥራውን ሊመሩትና ቁጥጥር ሊያደርጉበት ሲችሉ ብቻ ነው ።

እንደ አሜሪካ ባሉ ጥቂት ሀያላን ኢምፔሪያሊስት አገሮች ቁጥጥር ሥር ያለ ዓለም አቀፍ ድርጅት የአብዛኛውን የዓለም ሕዝቦች ጥቅም ሊንከባከብ ይችላል ማለት ዘበት ነው ። አዲስ የሚቋቋመው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ሁለንታዊ መሆን የሚገባው የንግድና የሌሎች አይነቶች የገንዘብ ግንኙነቶችም ይበልጥ ዓለምአቀፋዊ እየሆኑ መምጣታቸው ነው ። ስለዚህ በዚህ ዓለም አቀፍ የሆነ መተሳሰር ምክንያት ሁሉም የዓለም አገሮች በአዲሱ የገንዘብ ሥርዓት መሳተፋቸው የግድ ይሆናል ። በአሁኑ አሠራር ለምሳሌ የሶቭዬት ኅብረትና የሌሎችም የአብዛኞዎቹ የሶሻሊስት አገሮች አባል አለመሆን ዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትን ዓለም አቀፍነት የተሟላ እንደማያደርገው አያጠራጥርም ። አዲሱ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት ለዓለምአቀፍ ልውውጥና እንደተቀማጭነት የሚያገለግል በእርግጥም ዓለምአቀፋዊ የሆነ ጠንካራ ገንዘብ ማስገኘት ይኖርበታል ። ይህም ዓለም አቀፋዊ ገንዘብ አንድ አገር ከሌሎች አገሮች ቁጥጥር ውጭ በሆነ መንገድ አሳትሞ የሚያሰራጨውንና ዋጋውን በግሉ የሚወስነውን የራሱን ገንዘብ ይህን ሚና እንዲጫወት ለማድረግ ባለማስቻል በአሁኑ ጊዜ ከሚታየው ዓለም አቀፍ የገንዘብ ቀውስ ለመውጣት የሚያስፈልግ አንድ ቅድመ ሁኔታ ለማሟላት ይረዳል ።

አዲሱን ዓለምአቀፍ የገንዘብ ሥርዓት የመመሥረቱ ሂደት ያለ ጥርጥር እጅግ አድካሚና ረጅም ጊዜን የሚወስድ በመሆኑ ፣ ኋላቀር አባል አገሮች ከዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት ጋር ባላቸው ግንኙነት በአንድነት ተባብረው ድርጅቱ ከዚህ እንደሚከተሉት ያሉ የአጭር ጊዜ እርምጃዎችንም እንዲወስድ መገፋፋት አለባቸው ። አንደኛ ፣ የገንዘብ ድርጅቱ ዲሲፕሊን በተሞላው መንገድ ለኢኮኖሚያቸው ዕድገት ከፍተኛ ጥረት በማድረጋቸው ምክንያት የውጭ ምንዛሪ ችግር ለሚያጋጥማቸው ኋላቀር

አባል አገሮች ተገቢውን ዕርዳታ ለማድረግ ዝግጁ ሆኖ መገኘት አለበት ። የዚህ ዓይነቱ ዕርዳታ በሚደረግበትም ጊዜ ተበዳሪዎች እንዲገቡ የሚጠየቁት ግዴታ የፈለጉትን የዕድገት ፈለግ የመከተል መብታቸውን በምንም ዓይነት መጻረር የለበትም።በተለይም ሥር ነቀል ለውጥ ፣ ብሔራዊ የኢኮኖሚ ዕቅድና በኢኮኖሚው መስክ ለማኅበራዊና ለመንግሥት ይዞታዎች ከፍተኛ ቦታ መስጠት ላይ የሚያተኩር ስትራቴጂ የሚከተሉ አገሮች ላይ ምንም ዓይነት የቅጣት እርምጃ መውሰድ የለበትም ። እንዲያውም እነዚህ አገሮች እንዲህ ዓይነቱ የዕድገት ስትራቴጂ የሚያስከትላቸውን ችግሮችና እንቅፋቶች ለመወጣት ይችሉ ዘንድ ዕርዳታ ሊደረግላቸው ይገባል ።

ሁለተኛ ፣ ኋላቀር አባል አገሮች ከገንዘብ ድርጅቱ ብድር ሲሰጣቸው እነዚህ አገሮች በአብዛኛው የሚደርስባቸው የክፍያ ሚዛን ዴፊሲት ችግር እራሳቸው ሊቆጣጠሯቸው ከማይችሉአቸው ሁኔታዎች የሚመነጭ መሆኑ በማያሻማ መንገድ መታወቅ አለበት ። ከእነዚህ ሁኔታዎችም መካከል ከፍተኛ ዓለምአቀፋዊ የዋጋ ንረት ፣ ዝቅተኛና ዋዣቂ የሆነ የኋላቀር አገሮች የወጪ ንግድ ዋጋ፣ ኋላቀር አገሮች ለውጭ ገበያ የሚያቀርቧቸው ሸቀጣ ሸቀጦች ተፈላጊነት ዝቅተኛነት ፣ የኋላቀር አገሮች የወጪ ንግድ ዋጋ ከገቢ ንግዳቸው ዋጋ ጋር ሲነጻጸር ማሽቆልቆልና ከፍተኛ የዓለም አቀፍ ወለድ መጣኔ ይገኛሉ ። እነዚህ ሁኔታዎች በሞላ ፣ የአሁኑ ዓለምአቀፍ የገንዘብ ቀውስ በአጠቃላይም ፍትሕ የጎደለው የአሁኑ ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት ነጸብራቅ መሆናቸው አሌ ሊባል አይችልም። በእነዚህ ሁኔታዎች ምክንያት የሚፈጠሩ የውጭ ምንዛሪ ችግሮችን ለመቋቋም የሚረዳ ብድር የገንዘብ ድርጅቱ በሚሰጥበት ጊዜ ብዙ ግዴታዎችን ማሟላት የማያስጠይቅና ያለ ብዙ ውጣ ውረድ ባጭር ጊዜ ውስጥ ሊወስንና ተግባራዊ ሊሆን የሚችል መሆን አለበት ።[32]

ሶስተኛ ፣ በዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅት የኢኮኖሚ ትንታኔና መፍትሔ ብሎ የሚያቀርባቸው ሐሳቦች ኢሳይንሳዊነት በሚገባ መጋለጥ ይኖርበታል ። የዚህ ዓላማም የገንዘብ ድርጅቱ እስካለ ድረስ የክፍያ ሚዛን መዛባት ችግርን ለመወጣት ብልሃት የተመላባቸውና የተሻሉ ዘዴዎች መኖራቸውን ተገንዝቦ የማንኛውንም አባል አገር መብት በማይጻረር አኳኋን ግንኙነቱን እንዲያካሂድ ማስቻል ይሆናል ። በገንዘብ ድርጅቱ አሠራር በኩል ያለው አደናጋሪ የሚስጥር ሽፋንም በይፋ እንዲገለጥ ግፊት መደረግ አለበት ። በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅትና በአባል አገሮች መካከል የሚካሔዱ ድርድሮችና ስምምነቶች ታትመው በይፋ መውጣት ይኖርባቸዋል ። ተበዳሪ አገሮችም ከዓለምአቀፍ የገንዘብ ድርጅትጋር ያላቸውን ግንኙነት በሚመለከት በመካከላቸው የሐሳብ ልውውጥ ማድረግ አለባቸው ። አራተኛ ፣ እንደ የ«ማስተካከያ» ፕሮግራም ባሉ ዋና ዋና ጉዳዮች ላይ በአባል አገሮችና በገንዘብ ድርጅቱ መካከል ከፍተኛ አለመግባባት በሚፈጠርበት ጊዜ ፣ በጉዳዩ ጣልቃ ገብቶ የሚያስማማ አንድ ገለልተኛ የሆነ አካል መፍጠር መወሰድ ያለበት አንድ የአጭር ጊዜ እርምጃ ሊሆን ይገባዋል ።

ለማጠቃለል ያህል ፣ ዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት አሁን ባለበት ሁኔታ በቅድሚያ የዓለም አቀፍ ካፒታሊዝምን ጥቅም እንደሚያስጠብቅ አያጠራጥርም ። ስለዚህም ሥርነቀል ለውጥ በማካሔድ ላይ ያሉና ለማካሔድ የሚሹ ኋላቀር አገሮች ካለፉ ልምዶች በመማር ፣ በአንድ በኩል ለአዲሱ ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ሥርዓት እየታገሉ በሌላ በኩል ደግሞ ፣ ዋነኛ ዓላማው የተያያዙትን የለውጥ ሂደት መግታት በሆነው በዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት መዳፍ ውስጥ

ላለመግባት ነቅተው መጠበቅ አለባቸው ። ይህን ለማድረግ እነዚህ አገሮች በገቢ ንግድ ላይ ወቅታዊና ተገቢውን ቁጥጥር ማድረግና ለአገር ውስጥ ምርት ዕድገት ከፍተኛ ትኩረት መስጠት ያስፈልጋል ። ኋላቀር አገሮች ፣ በተለይም የሶሻሊስቱን የዕድገት ፈለግ የሚከተሉ ፣ ከሶሻሊስት አገሮች ጋር ያላቸውን የኢኮኖሚ ግንኙነት የግድ ማጠናከር ይኖርባቸዋል ። በተጨማሪም የኋላቀር አገሮች መንግሥታት ሠርቶአደሮችን በኢኮኖሚ ዕድገት ሂደት ትግሉ ለሚጠይቀው መስዋዕትነት ለማዘጋጀት የሚያስችሉ የፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ ሥራ ፣ የትምህርት ሥርዓትና የማደራጀት ተግባር ማካሔድ ይኖርባቸዋል ።[33] የተሻለ ኑሮ እንደሚያስገኝላቸው ከተገነዘቡ ፣ ሠርቶአደር ሕዝቦች በመላ መስዋዕትነትን በፈቃደኝነት ለመክፈል ዝግጁ ሆነው እንደሚገኙ አያጠራጥርም ።

የግርጌ ማስታወሻዎች

1. Jack Woddis, *Introduction to Neo-Colonialism*, the New Imperialism in Asia, Africa and Latin America (New York; International Publishers, 1967). P. 93; Kwame Nkrumah, *Neo-Colonialism* — The Last Stage of Imperialism (New York: International Publishers, 1965), pp. 242-43.
2. "Background Notes on the International Monetary Fund," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 95-96.
3. A.W. Hooke., *The International Monetary Fund*: Its Evolution, Organization and Activities (Washington, D.C.: IMF, 1981), pp. 71-75.
4. Ismail — Sabri Abdalla, "Bretton Woods and the Dollar Standard," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 27-30, 54. Norman Girvan, "Swallowing the IMF Medicine in the Seventies", *Development Dialogue*, No. 2 (1980), p. 60.
5. Hooke, p. 2.
6. Vasily Vakhrushev, *Neo-Colonialism: Methods ond Manoeuvres*, (Moscow: Progress Publishers, 1973), p. 208.
7. *Europa Yearbook*, 1981 Vol. I, p. 56; Hooke; p. 59.
8. Dominick Salvatore, *Theory and Problems of International Economics* (New York: McGraw Hill, 1975), pp. 163-69, 176-77.
9. Hooke, pp. 5-7.
10. *Neo-Colonialism*: *Methods and Manoeuvres*, p. 203.
11. *Europa Yearbook*, 1981, Vol. I, p. 55.
12. *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 96-97.
13. *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 98-99: *Europa Yearbook*, 1981, p. 59.
14. Hooke, pp. 71-75; *Europa Yearbook*, 1981, p. 55.
15. *Neo-Colonialism*: *Methods and Manoeuvres*, pp. 203-4; Hooke, pp. 11-13.
16. *Development Dialogue*, No. 2, (1980), p. 100.
17. *Ibid.*, 102.

18. *Ibid.*, pp. 107-9; Hooke, pp. 40-55.

19. Cheryl Payer, *Debt Trap* (New York: Monthly Review Press, 1974), p. 33.

20. "The Arusha Initiative," *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 13-14.

21. *Debt Trap*, pp. 36-37; *Development Dialogue*, No. 2, (1980), p. 66; *Theory and Problems of International Economics*, p. 155.

22. "The Arusha Initiative," *Development Dialogue*, No. 2, (1980), pp. 13-14.

23. New Internationalist, Leicester (U.K.), No. 69 (Nov. 1978), p. 6.

24. *Neo-Colonialism: Methods and Manoeuvres*, p. 229.

25. "No to IMF Medding. Extract From President Nyerere's New Year Message 1980 to the Diplomats accredited to Tanzania," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 7-9.

26. "Message from the Prime Minister of Jamaica. Hon. Michael Manley, to the South-North Conference on the International Monetary System and the New International Order," *Development Dialogue*, No. 2 (1980), pp. 5-6.

27. "The Terra Nova Statement on the International Monetary System and the Third World," *Development Dialogue*, No. 1 (1980), p. 31.

28. Norman Girvan and Rechard Bernal, "The IMF and the Foreclosure of Development Options: The Case of Jamaica," *Monthly Review*, No. 9, (1982), pp. 34-38.

29. Jeff Frieden, "Borrowing from Commercial Banks by the Less Developed Countries: Past, Present and Future," *Appeal to Reason*, No. 1 (Summer 1980), pp. 68-69.

30. *Keesing's Contemporary Archives*, April 16, 1982, p. 31443.

31. *Development Dialogue*, No. 2 (1980), p. 8.

32. *Ibid.*, pp. 19-20.

33. *Development Dialogue*, No. 1, (1980), p. 33.